

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor Rudi Janžuba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1-11, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasni oddelček: Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-822. — Poštni predal št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 600-704/1-367. — Mesečna naročnina 230 din.

REDNA TEDENSKA TISKOVNA KONFERENCA V BEOGRADU

Prijateljstvo med ZAR in FLRJ

Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve je dal izjavo o obisku predsednika Naserja in odgovoril na vrsto vprašanj domačih in tujih novinarjev

Beograd, 27. junija. (Po telef. onu.) Predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve to v. Jakska Petrić je danes izjavil sledeče o predstoječem obisku predsednika ZAR Naserja v Jugoslaviji:

»Obisk predsednika Naserja odraža prisrčno prijateljstvo in sodelovanje med Jugoslavijo in ZAR. Ponovni osebni sestanki predsednika Tita in Naserja bo omogočil izmenjavo mnenj, o vprašanjih, ki zanimajo obe državi, ter bo nedvomno ugodno vplival na nadaljnji razvoj medsebojnih odnosov, kakor tudi na skupna prizadevanja za mir v svetu.»

Tov. Petrić je to izjavo dal na današnji redni tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje, na kateri je odgovarjal na številna vprašanja novinarjev.

Na vprašanje, kako komentira pisanje zahodnonemškega časopisa »Die Welt«, da se v bonnskih krogih smatra, da je možna ponovna vzpostavitev diplomatskih odnosov med zvezno republiko Nemčijo in Jugoslavijo tudi v slučaju, da Jugoslavija ne prekine popolnoma svojih diplomatskih odnosov z DR Nemčijo, je tov. Petrić odgovoril:

»Ničesar ne morem dodati svoji izjavi, ki sem jo o tem vprašanju dal na zadnji tiskovni konferenci. Menim, da je v interesu obeh držav, da se diplomatski odnosi obnovijo.»

V zvezi s tem, da 30. junija izteče trgovinski sporazum med Jugoslavijo in zvezno republiko Nemčijo, je bilo tov. Petriću postavljeno vprašanje, če Jugoslavija namerava dati pobudo za nove gospodarske sporazume z Zahodno Nemčijo za gospodarsko leto 1958-59. Tov. Petrić je odgovoril:

»Ekonomske odnose in trgovinska izmenjava z zvezno republiko Nemčijo so se odvijali normalno in obe strani sta se držali pogodbenih obveznosti. Menim, da so pogoji za nadaljnji razvoj teh odnosov, k čemur bi prispevala obnovitev trgovinskega sporazuma.»

Danski list »Berlingske Tiden« je te dni pisal, da bi Jugoslavija raje sprejela dansko in norveško gospodarsko pomoč kot pomoč ZDA za katero sprejemanje jo SZ nazada. Isti časopis je pisal, da bo v jeseni obiskal Jugoslavijo norveški predsednik vlade Gerhardsen. Na vprašanje, kaj misli o pisanju omenjenega lista, je tov. Petrić odgovoril, da si je Jugoslavija vedno prizadevala za razširitev sodelovanja z drugimi državami. Kar pa zadeva obisk gospoda Gerhardsena, je tov. Petrić dejal, da je o tem res bilo govora. »Norveški predsednik vlade gospod Gerhardsen — je poudaril tov. Petrić — bo v Jugoslaviji vedno ljub gost.»

Tov. Petrić je nato dal sledečo izjavo o obisku skupine jugoslovanskih strokovnjakov za gospodarsko planiranje na Poljskem:

»Do sestanka predstavnikov našega zveznega zavoda za planiranje in predstavnikov poljske planske komisije je prišlo na podlagi sklepov jugoslovansko-poljskega odbora za gospodarsko sodelovanje. Na tem sestanku bodo naši in poljski strokovnjaki izmenjali izkušnje

v vsakodnevni poplavi antijugoslovanskih napadov, desinformacij v celokupnem kitajskem časopisju.»

Albanska vlada je te dni poslala naši vladi noto, v kateri trdi, da je v Beogradu bil ugrabljen neki albanski državljani. Vprašan, kaj lahko pove o tej noti, je tov. Petrić odgovoril:

»Na intervencijo albanskega poslanstva v Beogradu 20. maja tega leta glede albanskega državljanca Hasana Spate, ki je 27. maja izginil iz Beograda, je naše državno tajništvo za zunanje zadeve 12. junija sporočilo albanskemu poslanstvu, da so organi notranjih zadev zadevo pristojnih organov.»

Razprava o stanju v podjetjih

Pred odboroma za gospodarstvo republiškega zbora in zbora proizvajalcev ljudske skupščine LR Slovenije

LJUBLJANA, 27. junija. Gospodarska odbora republiškega zbora in zbora proizvajalcev sta obravnavala danes na ločenih sejah spremembe in dopolnitve zakona o sladkovodnem ribištvu, predlog zakona o urbanističnih projektih in predlog resolucije o usmerjanju stanovanjske izgradnje. Po podrobnejši razpravi so bili omenjeni predlogi z nekaterimi dopolnitvami sprejeti. Popolne sta oba zbora poslušala poročilo komisij, ki so proučevale stanje posameznih gospodarskih organizacij v Sloveniji.

V poročilih in razpravi o stanju posameznih podjetij so bi-

Foot se vrača na Ciper

Brzovjavke županov ciprskih mest — Po razpravi v britanskem spodnjem domu — Odmevi v Atenah

LONDON, 27. jun. (Reuter). Guverner Cipra Hugh Foot, ki bi se moral jutri vrniti iz Londona na Ciper, se je posvetil danes z britanskim ministrom za kolonije Lennox-Boyd in funkcionarji njegovega ministristva. Medtem se je diplomatski svetnik ciprskega nadškofa Makariosa Zenon Rosides sestal v Londonu z Bevanom in Jamesom Callaghanom, od katerih je prvi minister za zunanje zadeve, drugi pa minister za kolonije laburistične vlade v »senici«.

Grški županji večjih mest na Cipru so poslali sinoči brzovjavko vrščilo dolžnosti guvernerja na Cipru, ter zahtevali, naj ukine policijsko uro v grških delih teh mest. V brzovjavki hkrati zahtevajo, naj ostane policijska ura v turških delih mesta še nadalje v veljavi, ker akcije, ki jih delajo iz teh delov mest, povečujejo napetost na otoku. V brzovjavki poudarjajo, kako je mogoče, da

Uradni krogi v Atenah ne prikrivajo vtisa, da je bilo stališče laburistov mnogo bolj pomirljivo, kot so pričakovali. Edino stališče, ki ga atenski krogi ocenjujejo kolikor toliko ugodno, je stališče britanske vlade, da ne forsira sprejetje in uresničevanje tega načrta, s čimer je še nadalje pustila odprta vrata za diplomatske napore za namenom, da bi našli boljše rešitve. Za sedaj pa v Atenah menijo, da bodo spremembe v načrtu, ki jih Velika Britanija obljublja, bolj formalne kot vsebinskega značaja.

Ob krsti pokojnega dr. Štamparja

ZAGREB, 27. jun. (Tanjug). Truplo pokojnega dr. Andrije Štamparja je bilo danes izpostavljeno v avli Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti. Poleg odra so se izmenjavale častne straže uslužbencev uprave akademije in njenih institutov. Mimo krste so defilirali mnogi prebivalci Zagreba in izkazali čast pokojnemu predsedniku akademije.

Pogreb pokojnega dr. Andrije Štamparja bo jutri ob 10. dopoldne na Mirogoju, kjer bo pokopan v družinski grobnici. Odbor za pogreb dr. Andrije Štamparja je sklenil da se bo šola ljudskega zdravstva v Zagrebu imenovala odslej po pokojniku. Prav tako je sklenil, da se v tej šoli ustanovi sklad za štipendiranje zdravstvenih delavcev.

Ustanovljen je Klub zveznih ljudskih poslancev

BEOGRAD, 27. jun. (Tanjug) Na pobudo predsedništva zveznega odbora Socialistične zveze so večerj v zvezni ljudski skupščini ustanovili Klub zveznih ljudskih poslancev. Za predsednika kluba je bil izvoljen Cvjetin Mijatović, za sekretarja Ante Raos, za člane pa Antun Biber, Neda Božinović, Strahil Gligov, Djordje Gvozdenović, Djurica Jojkić, Hajro Kapetanović, Voja Leković, Dragi Stamenković, Ismet Sećiri, Marija Vilfan in Zilko Žičić.

38.000 britanskih vojakov, ki so na otoku, ni sposobno preprečiti napade ciprskih Turkov.

Sinočnja razprava o Cipru v britanskem spodnjem domu se je končala brez glasovanja o zaupnici vladi in načrtu za Ciper. Pokazala je, da vlada ne smatra, da je načrt dokončen. Premier Macmillan je povabil predsednike grške in turške vlade na ločne razgovore, kadar koli bi želeli.

Opozicija, ki je podprla vlado, je sicer kritizirala, toda obenem pokazala voljo za sodelovanje, poudarjajoč, da bi bilo treba načrt spremeniti. Opozicija je izrazila tudi, mišljenje, da ima načrt namen krepitev zamisli o razdelitvi, a ne krepitev enotnosti naroda na Cipru.

Kasnji bodo prihodnji ukrepi vlade, ni popolnoma jasno, toda obveščeni krogi menijo, da bo nov načrt ostal v veljavi. Morebitne spremembe bodo naredili z ozirom na prihodnje ukrepe Aten in Ankare. Vlado predstavniki pričakujejo odgovor predsednika turške in grške vlade na vabilo premiera Macmillana za ločne razgovore.

Včerajšnja razprava o Cipru v britanskem spodnjem domu ni povzročila v Atenah nobenega novega upanja, da bi bile pripombe Aten in Ciprčanov sprejete in da bi londonski načrt doživel globlje spremembe.

Čistka v Pekingju

PEKING, 27. jun. (Reuter). »Zen Min Zi Bao« piše, da so skupino 33 »desničarjev« odstranili iz pekinškega občinskega sveta, ki ima 500 članov. Med odstranjenimi člani sveta sta tudi bivši minister za višjo vzgojo Čeng Cao Lun in znani pripovednik Lian Koun Džu.

PISMO IV. PROLETARSKÉ BRIGADE

ZVEZNEMU IZVRŠNEMU SVETU

Beograd, 27. junija. (Tanjug). Vojaki, podoficirji in oficirji IV. proletarske brigade so poslali naslednje pismo zveznemu izvršnemu svetu:

Ko praznujemo 16-letnico ustanovitve IV. proletarske brigade, vam pošiljamo, dragi tovariši, horbene vojaške pozdrave.

Zavedamo se, da pripadamo eni izmed najslavnejših brigad narodnoosvobodilne vojne, ki je prehodila težko in krvavo pot in katere herojska dejanja so popisana na slavnih straneh naše najnovejše vojne zgodovine.

Obveščevalna služba na Sutjeski

Foča, 27. jun. (Tanjug) Glavni del proslave petnajstletnice bitke na Sutjeski bo spremljalo okoli 180 novinarjev, fotograf-skih in radijskih reporterjev ter filmskih snemalcev iz vseh krajev države. Razen tega bo navzočih nad 20 novinarjev iz Anglije, Francije, Poljske, ZSSR in drugih držav. Novinarji bodo imeli na razpolago telefonsko, teleprinterko in telefotografsko službo. Tisti novinarji, ki nimajo svojih avtomobilov, se bodo lahko posluževali avtobusov za vožnjo po terenu.

Poljska delegacija na avtomobilski cesti

Otočec, 27. junija. (Tanjug) Danes je gradbišče avtomobilske ceste obiskala delegacija ministristva za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala iz Poljske, ki se že več dni mudi v naši državi. Gosti so obiskali mladinski naselji v Mokricah in na Gmajni, nato pa so se zadržali v glavnem štabu mladinskih delovnih brigad v Otočcu, kjer so se zanimali za delovne uspehe in življenje mladincev in mladink.

Kralj Baudouin sprejel Čolakovića

BRUSELJ, 27. jun. (Tanjug). Belgijski kralj Baudouin je danes dopoldne sprejel podpredsednika zveznega izvršnega sveta Rodoljuba Čolakovića, ki je prišel na uradni obisk v Belgijo, da bi prisostvoval slovesni otvoritvi »Jugoslovanskega dneva« na svetovni razstavi. Na sprejemu pri kralju je bil navzoč tudi jugoslovanski veleposlanik Javorski.

Patricar Vikentije nevarno obolel

Beograd, 27. junija. (Tanjug) Pri današnjem pregledu je konzilij ugotovil, da so se znaki arterioskleroze centralnega živčnega sistema znatno poslabšali in da se pojavljajo znaki zajetja vitalnih centrov (lumbalna paraliza). Splošno stanje se je znatno poslabšalo. — Uprava bolnišnice. Dr. Dragiša Milošević.

Boji v Alžiriji

Splošna ofenziva upornikov se nadaljuje z nezmanjšano ostroščjo v vsej Alžiriji

PARIZ, 27. jun. (Tanjug). Francosko poveljstvo je sporočilo, da so francoske oborožene sile v zadnjih 48 urah imele na vseh sektorjih v Alžiru ostre borbe. Uradno so sporočili, da so uporniki imeli 130 mrtvih in 84 ranjenih, niso pa sporočili o izgubah na francoski strani.

Do največjih spopadov je prišlo na področju Constantina, zatem na sektorju Philippeville, pri Zhemaku, na zahodnem področju Orana in pri Omali v bližini mesta Alžira. Francosko poveljstvo je poslalo letalske okrepitve svojim silam, ki se borijo v okolici Tebesa. Na železniški progi Tiemsan-Marnia je vojaški vlak naletel na mino. Večji del vlaka je odletel v zrak. Uporniški komandosi so poleg tega v pretekli noči vdrli v naselje La Croix blizu Kale, od koder so se umaknili pred zoro z vojaškim plenom.

Današnji »New York Times« piše, da je Alžirija ključ za neposredno prihodnost Francije. »Alžirija, dodaja list, je povod za krizo v Franciji.« »New York Times« piše, da bi ta kriza »lahko tudi uničila vsak napred, da bi prišli do mednarodnega miru in gospodarskega napredka Francije«, v kolikor ne bi našli rešitve, ki bi ustrezala »Francozom v Franciji,

ter Francozom in Alžircem v Alžiriji.«

Pariški tisk piše v svojih komentarjih o načrtih in odločitvah vlade generala de Gaulle tako s področja Alžirije, kakor tudi v zvezi z ustavo in gospodarstvom.

Desničarski »Aurore« poudarja, da poleg stroge »zadrževanja« vsa sporočila, ki so jih zbrali, potrjujejo, da se »vlada v Alžiriji orientira v smeri spremembe čisto vojaške doktrine, ki so jo sprejeli med krizo.« »Ne gre za to, piše list, da se zmanjša vloga generala prefekta, temveč da jim sistematsko dodajajo civilne funkcije.«

Nova velika ladja

REKA, 27. jun. (Tanjug) Lad-jedelnica »3. maj« na Reki je izročila danes Jugoslovanski oceaniki plovi iz Kotorja modern tramper »Boka« z 10.500 tonami nosilnosti. Ta ladja je dolga 146 m in jo poganja motor s 4900 ks.

AMERIČANI SO ŽE V ZENEVI

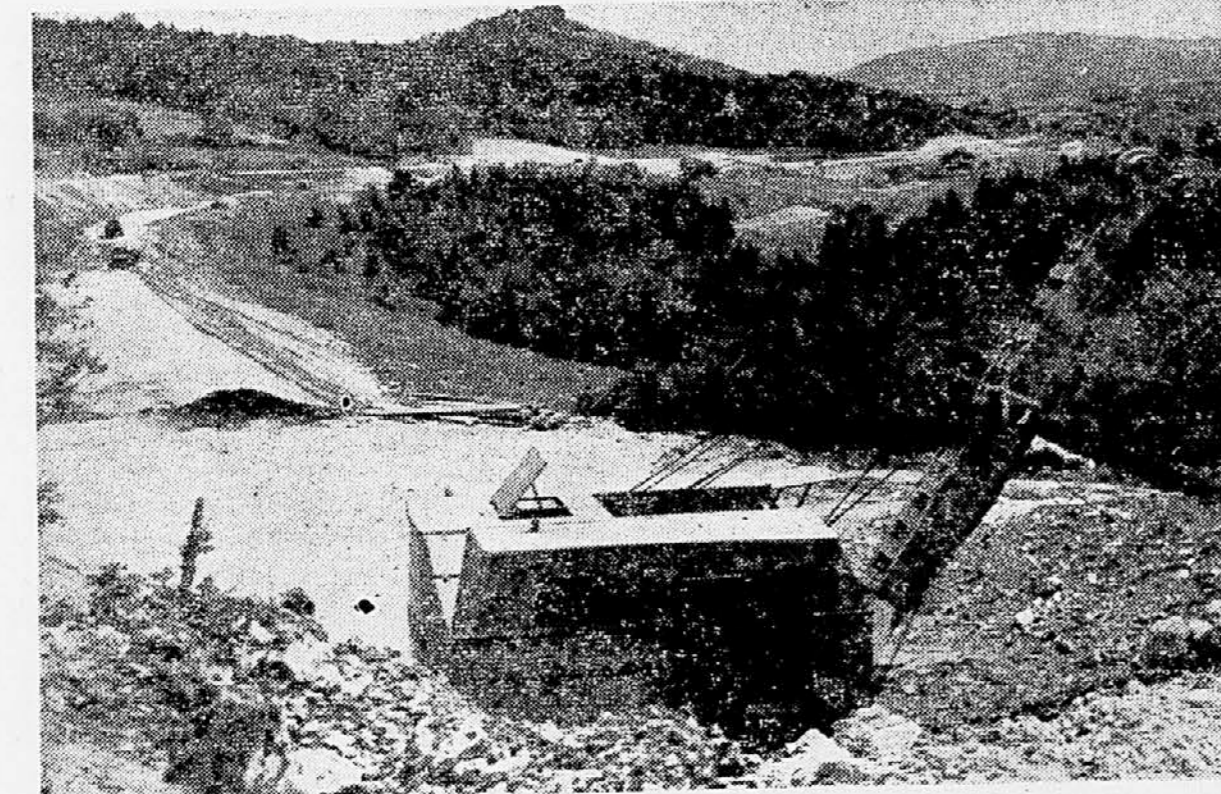
New York, 27. jun. (AP) Ameriška delegacija za konferenco strokovnjakov, ki bi se morala začeti 1. julija v Zenevi, je prispejala danes v Svico. Šef delegacije, dr. James Fiet, je izjavil pred odhodom iz New Yorka, da so na dnevnem redu zenevskega sestanka »tehnični problemi detekcije in identifikacije jedrskih poskusov«. Na vprašanje novinarjev, če je jedrske eksplozije mogoče registrirati, je Fiet odgovoril, da bo na to vprašanje odgovorila konferenca strokovnjakov v Zenevi. Dodal je, da je ameriška delegacija pripravljena na resne tehnične razgovore s sovjetskimi in drugimi delegacijami. Dr. Fiet je podpredsednik laboratorijske družbe »Bell Telephone«.

Obveščevalna služba na Sutjeski

Foča, 27. jun. (Tanjug) Glavni del proslave petnajstletnice bitke na Sutjeski bo spremljalo okoli 180 novinarjev, fotograf-skih in radijskih reporterjev ter filmskih snemalcev iz vseh krajev države. Razen tega bo navzočih nad 20 novinarjev iz Anglije, Francije, Poljske, ZSSR in drugih držav. Novinarji bodo imeli na razpolago telefonsko, teleprinterko in telefotografsko službo. Tisti novinarji, ki nimajo svojih avtomobilov, se bodo lahko posluževali avtobusov za vožnjo po terenu.

Poljska delegacija na avtomobilski cesti

Otočec, 27. junija. (Tanjug) Danes je gradbišče avtomobilske ceste obiskala delegacija ministristva za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala iz Poljske, ki se že več dni mudi v naši državi. Gosti so obiskali mladinski naselji v Mokricah in na Gmajni, nato pa so se zadržali v glavnem štabu mladinskih delovnih brigad v Otočcu, kjer so se zanimali za delovne uspehe in življenje mladincev in mladink.

Zagreb se bo za 20 km približal Ljubljani. — Po stari cesti je bilo treba od Ljubljane do Zagreba prevaliti 150 km dolgo pot. Z novo avtomobilsko cesto se bo ta pot skrajšala za polnih 20 km, da ne govorimo koliko hitreje bomo lahko opravili to pot po gladki betonski in asfaltni trasi. — Obrisi nove avtomobilske ceste se danes vidijo že vse do Zagreba, čeravno njena trasa trenutno bolj spominja na osušeno strugo široke reke, v kateri se z radostjo napajajo mladi brigadirji in delavci. — Na sliki: Sveža trasa avtomobilske ceste v smeri od Velikega Gabra proti Veliki loči.

Omogočiti napredek prometa Organizacija zdravstvene službe

S posvetovanju Zveze sindikatov zdravstvenih delavcev Jugoslavije

Beograd, 27. junija. (Tanjug) Sklepi skupščine Zvezne prometne zbornice, ki je bila danes končana, naročajo novemu upravnomu odboru zbornice, naj v prihodnji dobi omogoči ustvarjanje takih gospodarskih pogojev za poslovanje vseh prometnih panog, ki bodo omogočili napredek, moderniziranje in povečanje zmogljivosti, ki jih določa perspektivni plan razvoja gospodarstva.

Upravni odbor zbornice bo predložil pristojnim upravnim organom tak sistem tarif v prometu, ki bo omogočil rentabilno poslovanje in vskladil cene prevoza potnikov in blaga med posameznimi prometnimi panogami.

Na skupščini so ugotovili, da financiranje investicij v prometu ni po letih enakomerno razporejeno, glede na skupne investicije po perspektivnem planu, kar bi se moralo upoštevati pri sprejemanju družbene-

ga plana za prihodnje in naslednja leta.

Zvezna prometna zbornica bo proučila obseg, oblike in delovanje privatnega sektorja na vseh področjih prometa, nato pa predlagala ukrepe, ki naj bi preprečili škodljive pojave.

V sodelovanju z vsemi zainteresiranimi bo zbornica ukrenila vse potrebno, da se zagotovijo številni, zlasti pa kakovostni, strokovni kader v prometu.

Udeleženci skupščine so mnenja, da bi morali biti člani Zvezne prometne zbornice tudi podjetja, ki opravljajo remont za potrebe cestnega prometa, nadalje bagerska in podobna podjetja.

Skupščina je odobrila novi statut zbornice in izvolila nov upravni odbor 25 članov. Za predsednika zbornice je bil izvoljen Ljubisa Veselinović, za sekretarja pa dosedanj direktor železniške direkcije v Skoplju Spasoje Atanačević.

BEOGRAD, 27. jun. (Tanjug) Danes je bila v Beogradu seja predsedništva Zveze sindikatov zdravstvenih delavcev Jugoslavije, na kateri so proučevali načrt zakona o organizaciji zdravstvene službe, načrt zakona o višji šoli za fizioterapevte in delovne terapevte ter pravilnik o sistematizaciji mest v zdravstvenih ustanovah.

V razpravi o načrtu zakona o organizaciji zdravstvene službe so poudarili potrebo po ureditvi pravic in obveznosti zdravstvenih ustanov, kakor tudi po povezovanju njihovih dela in ustanavljanju večjih zdravstvenih centrov. Tipi zdravstvenih ustanov naj bi se prilagodili objektivnim potrebam, posebna pozornost pa je potrebna, da bi se ne ustanovljale takšne ustanove, ki bi se pretvarjale v administrativno-upravne organizacije. V okviru komun in okrajev je treba

ustanovljati take ustanove, ki bodo funkcionalno in strokovno-metodološko sodelovale in proučevale probleme patologije prebivalstva ter razvijale iniciativno samostojnih ustanov za izpolnjevanje posebnih zdravstvenih nalog.

Posebno pozornost so v razpravi posvetili družbenemu upravljanju v zdravstvenih ustanovah. V organe upravljanja zdravstvenih postaj v podjetjih je treba voliti ali delegirati člane delavskega sveta, sindikalne podružnice in člane kolektiva, ki zastopajo splošno družbene koristi.

Poleg organov družbenega upravljanja je potrebno v določeni primerih izvoliti tudi svetovalna telesa, kakor so strokovni kolektiv, skupina strokovnjakov in podobno.

Člani predsedstva so zlasti poudarili potrebo, naj novi zakon o organizaciji zdravstvene službe določi, da se bodo

zdravstvene ustanove razen z zdravljenjem prebivalstva ukvarjale tudi z njegovo preventivno zaščito.

Pripombe k načrtu zakona o organizaciji zdravstvene službe bo centralni odbor Zveze sindikatov zdravstvenih delavcev Jugoslavije dostavil sekretariatu za ljudsko zdravstvo pri zveznem izvršnem svetu do 15. julija.

Na seji so tudi poudarili potrebo po uveljavljanju zakona o višjih strokovnih šolah za fizioterapevte in delovne terapevte, v katerih se bodo usposabljali kadri za funkcionalno usposabljanje fizično poškodovanih oseb. Prav tako so tudi razpravljali o šolanju farmaceutskih in zobarskih kadrov.

Seji predsedstva so prisostvovali tudi člani študijske delegacije sindikata zdravstvenih delavcev Poljske, ki proučujejo sistem družbenega samoupravljanja, organizacijo in delo naše zdravstvene službe ter se mude v naši državi kot gosti sindikata zdravstvenih delavcev Jugoslavije.

Na seji so tudi poudarili potrebo po uveljavljanju zakona o višjih strokovnih šolah za fizioterapevte in delovne terapevte, v katerih se bodo usposabljali kadri za funkcionalno usposabljanje fizično poškodovanih oseb. Prav tako so tudi razpravljali o šolanju farmaceutskih in zobarskih kadrov.

Seji predsedstva so prisostvovali tudi člani študijske delegacije sindikata zdravstvenih delavcev Poljske, ki proučujejo sistem družbenega samoupravljanja, organizacijo in delo naše zdravstvene službe ter se mude v naši državi kot gosti sindikata zdravstvenih delavcev Jugoslavije.

Delo zakonodajnega odbora

Ljubljana, 27. jun. Zakonodajni odbor republiškega zbora Ljudske skupščine LRS je na drugi seji pod predsedstvom dr. Helija Modica obravnaval in sklepal o predlogih zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sladkovodnem ribištvu, zakona o varstvu kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti, zakona o dopolnitvi zakona o Univerzi v Ljubljani ter zakona o urbanističnih projektih. Kot zastopniki izvršnega sveta so posamezne zakonske očitke pojasnjevali član izvršnega sveta Jože Ingolič, sekretar Sveta za kulturo in prosveto LRS Vlado Vodopivec in sekretar za urbanizem inž. Stane Roje.

V zvezi s predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sladkovodnem ribištvu je gov. Ingolič poudaril, da razvoj komunalnega sistema terja tudi na področju sladkovodnega ribištva določene spremembe, tako v pogledu notranje organizacije kot razdružitev ribiških voda, hkrati pa daje novi zakon sladkovodnemu ribištvu tudi večji gospodarski poudarek.

Glede predloga zakona o varstvu kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti pa je bilo predvsem poudarjeno, da naša družbena ureditev terja novo ureditev spomeniškega varstva. Zakon prenaša večino zadev s tega področja v okrajno pristojnost. V razpravi o tem zakonu so se člani zakonodajnega odbora še posebej držali pri zakonski določbi, po kateri: lahko imetnik odsvoji spomenik le s poprejšnjim dovoljenjem pristojnega upravnega organa za spomeniško varstvo pri OLO.

Pri odločitvi o tem dovoljenju bodo morali obenem tudi skeniti, ali je treba izvršiti predkupno pravico v korist splošnega ljudskega premoženja. S temi določbami hoče zakon preprečiti nekontrolirano prepuščanje s spomeniki (na primer z umetniškimi, slikami) in ustvarjanje neupravičenih zaslužkov pri takem prepuščanju oziroma trgovanju. Razen tega pa hoče zagotoviti tudi čim ugodnejše pogoje za pravilno varstvo spomenikov in izvrševanje njihove kulturne funkcije v skladu z našimi družbenimi težnjami.

Odbor je razpravljal tudi o potrebi po zavarovanju posebnih naravnih lepot, ki bi jih bilo treba z zakonom razglasiti za narodne parke, za kar je bilo danih že več predlogov. Zastopnik izvršnega sveta je pojasnil, da je treba še prej določiti temeljna načela ter način zavarovanja in upravljanja narodnih parkov.

Udeleženci skupščine so mnenja, da bi morali biti člani Zvezne prometne zbornice tudi podjetja, ki opravljajo remont za potrebe cestnega prometa, nadalje bagerska in podobna podjetja.

Skupščina je odobrila novi statut zbornice in izvolila nov upravni odbor 25 članov. Za predsednika zbornice je bil izvoljen Ljubisa Veselinović, za sekretarja pa dosedanj direktor železniške direkcije v Skoplju Spasoje Atanačević.

BEOGRAD, 27. jun. (Tanjug) Danes je bila v Beogradu seja predsedništva Zveze sindikatov zdravstvenih delavcev Jugoslavije, na kateri so proučevali načrt zakona o organizaciji zdravstvene službe, načrt zakona o višji šoli za fizioterapevte in delovne terapevte ter pravilnik o sistematizaciji mest v zdravstvenih ustanovah.

V razpravi o načrtu zakona o organizaciji zdravstvene službe so poudarili potrebo po ureditvi pravic in obveznosti zdravstvenih ustanov, kakor tudi po povezovanju njihovih dela in ustanavljanju večjih zdravstvenih centrov. Tipi zdravstvenih ustanov naj bi se prilagodili objektivnim potrebam, posebna pozornost pa je potrebna, da bi se ne ustanovljale takšne ustanove, ki bi se pretvarjale v administrativno-upravne organizacije. V okviru komun in okrajev je treba

ustanovljati take ustanove, ki bodo funkcionalno in strokovno-metodološko sodelovale in proučevale probleme patologije prebivalstva ter razvijale iniciativno samostojnih ustanov za izpolnjevanje posebnih zdravstvenih nalog.

Posebno pozornost so v razpravi posvetili družbenemu upravljanju v zdravstvenih ustanovah. V organe upravljanja zdravstvenih postaj v podjetjih je treba voliti ali delegirati člane delavskega sveta, sindikalne podružnice in člane kolektiva, ki zastopajo splošno družbene koristi.

Poleg organov družbenega upravljanja je potrebno v določeni primerih izvoliti tudi svetovalna telesa, kakor so strokovni kolektiv, skupina strokovnjakov in podobno.

Člani predsedstva so zlasti poudarili potrebo, naj novi zakon o organizaciji zdravstvene službe določi, da se bodo

zdravstvene ustanove razen z zdravljenjem prebivalstva ukvarjale tudi z njegovo preventivno zaščito.

Pripombe k načrtu zakona o organizaciji zdravstvene službe bo centralni odbor Zveze sindikatov zdravstvenih delavcev Jugoslavije dostavil sekretariatu za ljudsko zdravstvo pri zveznem izvršnem svetu do 15. julija.

Na seji so tudi poudarili potrebo po uveljavljanju zakona o višjih strokovnih šolah za fizioterapevte in delovne terapevte, v katerih se bodo usposabljali kadri za funkcionalno usposabljanje fizično poškodovanih oseb. Prav tako so tudi razpravljali o šolanju farmaceutskih in zobarskih kadrov.

Seji predsedstva so prisostvovali tudi člani študijske delegacije sindikata zdravstvenih delavcev Poljske, ki proučujejo sistem družbenega samoupravljanja, organizacijo in delo naše zdravstvene službe ter se mude v naši državi kot gosti sindikata zdravstvenih delavcev Jugoslavije.

Na seji so tudi poudarili potrebo po uveljavljanju zakona o višjih strokovnih šolah za fizioterapevte in delovne terapevte, v katerih se bodo usposabljali kadri za funkcionalno usposabljanje fizično poškodovanih oseb. Prav tako so tudi razpravljali o šolanju farmaceutskih in zobarskih kadrov.

Seji predsedstva so prisostvovali tudi člani študijske delegacije sindikata zdravstvenih delavcev Poljske, ki proučujejo sistem družbenega samoupravljanja, organizacijo in delo naše zdravstvene službe ter se mude v naši državi kot gosti sindikata zdravstvenih delavcev Jugoslavije.

Prevoz za proslavo na Sutjeski

Beograd, 27. jun. (Tanjug) Operativni štab za proslavo 15-letnice bitke na Sutjeski objavlja udeležencem proslave naslednje:

1. Prevoz po železnici bo na naslednji način:

a) Udeleženci bitke na Sutjeski se bodo vozili s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 1. julija iz Beograda ob 0.30 in 16.30, iz Zagreba ob 9. uri, 2. julija iz Sarajeva ob 9.30, in z rednimi vlaki, ki odhajajo 1. julija iz Banja Luke ob 7.54, iz Valjeva ob 14.30 in iz Hercegnova ob 16.20. Borci, ki potujejo z avtobusi do Priboja, bodo nadaljevali vožnjo z vlakom. Ki bo odšel iz Priboja 1. julija ob 14. uri 50 minut.

b) Družbene organizacije (udeleženci izletov, planinci, TVD, Partizani, ferijalci, laboranti, prijatelji prirode in drugi) bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 29. junija iz Ljubljane ob 9.05 iz Beograda ob 16.30, iz Čačka ob 18.10, iz Titograda ob 19.00, iz Titovega Uzlca ob 2.00, iz Sarajeva ob 10.00, 20.00 in 23.00, 1. julija iz Sarajeva ob 18.30. Člani teh organizacij bodo potovali z rednimi vlaki, ki bodo odhajali 30. junija ob 21., iz Titovega Uzlca in 1. julija ob 7.30 iz Rudeca.

c) Drugi udeleženci proslave (ljudstvo iz okoliških krajev) bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 3. julija ob 7.30 in 8.00 iz Višegrada, ob 11. iz Mešice-Rogatic, ob 14.29 iz Ustiprača, ob 19.10 in 21.45 iz Gorazda, ob 6.30 iz Titograda, ob 4.00 iz Hercegnova, 4. julija ob 0.43 iz Gorazda, ob 5.03 iz Ustikoline in z rednimi vlaki, ki bodo odhajali 3. julija ob 7.30 iz Priboja.

2. Prevoz po železnici za povratek bo na naslednji način:

a) Udeleženci bitke na Sutjeski bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 4. julija ob 21.39 in 5. julija ob 0.40 iz Foče proti Beogradu, 6. julija ob 21.39 iz Beograda, 7. julija ob 0.40 iz Beograda, 8. julija ob 21.39 iz Beograda, 9. julija ob 0.40 iz Beograda, 10. julija ob 21.39 iz Beograda, 11. julija ob 0.40 iz Beograda, 12. julija ob 21.39 iz Beograda, 13. julija ob 0.40 iz Beograda, 14. julija ob 21.39 iz Beograda, 15. julija ob 0.40 iz Beograda, 16. julija ob 21.39 iz Beograda, 17. julija ob 0.40 iz Beograda, 18. julija ob 21.39 iz Beograda, 19. julija ob 0.40 iz Beograda, 20. julija ob 21.39 iz Beograda, 21. julija ob 0.40 iz Beograda, 22. julija ob 21.39 iz Beograda, 23. julija ob 0.40 iz Beograda, 24. julija ob 21.39 iz Beograda, 25. julija ob 0.40 iz Beograda, 26. julija ob 21.39 iz Beograda, 27. julija ob 0.40 iz Beograda, 28. julija ob 21.39 iz Beograda, 29. julija ob 0.40 iz Beograda, 30. julija ob 21.39 iz Beograda, 31. julija ob 0.40 iz Beograda, 1. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 2. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 3. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 4. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 5. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 6. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 7. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 8. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 9. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 10. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 11. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 12. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 13. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 14. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 15. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 16. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 17. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 18. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 19. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 20. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 21. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 22. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 23. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 24. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 25. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 26. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 27. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 28. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 29. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 30. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 31. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 1. septembra ob 0.40 iz Beograda, 2. septembra ob 21.39 iz Beograda, 3. septembra ob 0.40 iz Beograda, 4. septembra ob 21.39 iz Beograda, 5. septembra ob 0.40 iz Beograda, 6. septembra ob 21.39 iz Beograda, 7. septembra ob 0.40 iz Beograda, 8. septembra ob 21.39 iz Beograda, 9. septembra ob 0.40 iz Beograda, 10. septembra ob 21.39 iz Beograda, 11. septembra ob 0.40 iz Beograda, 12. septembra ob 21.39 iz Beograda, 13. septembra ob 0.40 iz Beograda, 14. septembra ob 21.39 iz Beograda, 15. septembra ob 0.40 iz Beograda, 16. septembra ob 21.39 iz Beograda, 17. septembra ob 0.40 iz Beograda, 18. septembra ob 21.39 iz Beograda, 19. septembra ob 0.40 iz Beograda, 20. septembra ob 21.39 iz Beograda, 21. septembra ob 0.40 iz Beograda, 22. septembra ob 21.39 iz Beograda, 23. septembra ob 0.40 iz Beograda, 24. septembra ob 21.39 iz Beograda, 25. septembra ob 0.40 iz Beograda, 26. septembra ob 21.39 iz Beograda, 27. septembra ob 0.40 iz Beograda, 28. septembra ob 21.39 iz Beograda, 29. septembra ob 0.40 iz Beograda, 30. septembra ob 21.39 iz Beograda, 31. septembra ob 0.40 iz Beograda, 1. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 2. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 3. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 4. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 5. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 6. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 7. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 8. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 9. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 10. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 11. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 12. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 13. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 14. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 15. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 16. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 17. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 18. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 19. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 20. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 21. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 22. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 23. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 24. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 25. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 26. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 27. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 28. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 29. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 30. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 31. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 1. novembra ob 0.40 iz Beograda, 2. novembra ob 21.39 iz Beograda, 3. novembra ob 0.40 iz Beograda, 4. novembra ob 21.39 iz Beograda, 5. novembra ob 0.40 iz Beograda, 6. novembra ob 21.39 iz Beograda, 7. novembra ob 0.40 iz Beograda, 8. novembra ob 21.39 iz Beograda, 9. novembra ob 0.40 iz Beograda, 10. novembra ob 21.39 iz Beograda, 11. novembra ob 0.40 iz Beograda, 12. novembra ob 21.39 iz Beograda, 13. novembra ob 0.40 iz Beograda, 14. novembra ob 21.39 iz Beograda, 15. novembra ob 0.40 iz Beograda, 16. novembra ob 21.39 iz Beograda, 17. novembra ob 0.40 iz Beograda, 18. novembra ob 21.39 iz Beograda, 19. novembra ob 0.40 iz Beograda, 20. novembra ob 21.39 iz Beograda, 21. novembra ob 0.40 iz Beograda, 22. novembra ob 21.39 iz Beograda, 23. novembra ob 0.40 iz Beograda, 24. novembra ob 21.39 iz Beograda, 25. novembra ob 0.40 iz Beograda, 26. novembra ob 21.39 iz Beograda, 27. novembra ob 0.40 iz Beograda, 28. novembra ob 21.39 iz Beograda, 29. novembra ob 0.40 iz Beograda, 30. novembra ob 21.39 iz Beograda, 1. decembra ob 0.40 iz Beograda, 2. decembra ob 21.39 iz Beograda, 3. decembra ob 0.40 iz Beograda, 4. decembra ob 21.39 iz Beograda, 5. decembra ob 0.40 iz Beograda, 6. decembra ob 21.39 iz Beograda, 7. decembra ob 0.40 iz Beograda, 8. decembra ob 21.39 iz Beograda, 9. decembra ob 0.40 iz Beograda, 10. decembra ob 21.39 iz Beograda, 11. decembra ob 0.40 iz Beograda, 12. decembra ob 21.39 iz Beograda, 13. decembra ob 0.40 iz Beograda, 14. decembra ob 21.39 iz Beograda, 15. decembra ob 0.40 iz Beograda, 16. decembra ob 21.39 iz Beograda, 17. decembra ob 0.40 iz Beograda, 18. decembra ob 21.39 iz Beograda, 19. decembra ob 0.40 iz Beograda, 20. decembra ob 21.39 iz Beograda, 21. decembra ob 0.40 iz Beograda, 22. decembra ob 21.39 iz Beograda, 23. decembra ob 0.40 iz Beograda, 24. decembra ob 21.39 iz Beograda, 25. decembra ob 0.40 iz Beograda, 26. decembra ob 21.39 iz Beograda, 27. decembra ob 0.40 iz Beograda, 28. decembra ob 21.39 iz Beograda, 29. decembra ob 0.40 iz Beograda, 30. decembra ob 21.39 iz Beograda, 31. decembra ob 0.40 iz Beograda.

Beograd, 27. jun. (Tanjug) Operativni štab za proslavo 15-letnice bitke na Sutjeski objavlja udeležencem proslave naslednje:

1. Prevoz po železnici bo na naslednji način:

a) Udeleženci bitke na Sutjeski se bodo vozili s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 1. julija iz Beograda ob 0.30 in 16.30, iz Zagreba ob 9. uri, 2. julija iz Sarajeva ob 9.30, in z rednimi vlaki, ki odhajajo 1. julija iz Banja Luke ob 7.54, iz Valjeva ob 14.30 in iz Hercegnova ob 16.20. Borci, ki potujejo z avtobusi do Priboja, bodo nadaljevali vožnjo z vlakom. Ki bo odšel iz Priboja 1. julija ob 14. uri 50 minut.

b) Družbene organizacije (udeleženci izletov, planinci, TVD, Partizani, ferijalci, laboranti, prijatelji prirode in drugi) bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 29. junija iz Ljubljane ob 9.05 iz Beograda ob 16.30, iz Čačka ob 18.10, iz Titograda ob 19.00, iz Titovega Uzlca ob 2.00, iz Sarajeva ob 10.00, 20.00 in 23.00, 1. julija iz Sarajeva ob 18.30. Člani teh organizacij bodo potovali z rednimi vlaki, ki bodo odhajali 30. junija ob 21., iz Titovega Uzlca in 1. julija ob 7.30 iz Rudeca.

c) Drugi udeleženci proslave (ljudstvo iz okoliških krajev) bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 3. julija ob 7.30 in 8.00 iz Višegrada, ob 11. iz Mešice-Rogatic, ob 14.29 iz Ustiprača, ob 19.10 in 21.45 iz Gorazda, ob 6.30 iz Titograda, ob 4.00 iz Hercegnova, 4. julija ob 0.43 iz Gorazda, ob 5.03 iz Ustikoline in z rednimi vlaki, ki bodo odhajali 3. julija ob 7.30 iz Priboja.

2. Prevoz po železnici za povratek bo na naslednji način:

a) Udeleženci bitke na Sutjeski bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 4. julija ob 21.39 in 5. julija ob 0.40 iz Foče proti Beogradu, 6. julija ob 21.39 iz Beograda, 7. julija ob 0.40 iz Beograda, 8. julija ob 21.39 iz Beograda, 9. julija ob 0.40 iz Beograda, 10. julija ob 21.39 iz Beograda, 11. julija ob 0.40 iz Beograda, 12. julija ob 21.39 iz Beograda, 13. julija ob 0.40 iz Beograda, 14. julija ob 21.39 iz Beograda, 15. julija ob 0.40 iz Beograda, 16. julija ob 21.39 iz Beograda, 17. julija ob 0.40 iz Beograda, 18. julija ob 21.39 iz Beograda, 19. julija ob 0.40 iz Beograda, 20. julija ob 21.39 iz Beograda, 21. julija ob 0.40 iz Beograda, 22. julija ob 21.39 iz Beograda, 23. julija ob 0.40 iz Beograda, 24. julija ob 21.39 iz Beograda, 25. julija ob 0.40 iz Beograda, 26. julija ob 21.39 iz Beograda, 27. julija ob 0.40 iz Beograda, 28. julija ob 21.39 iz Beograda, 29. julija ob 0.40 iz Beograda, 30. julija ob 21.39 iz Beograda, 31. julija ob 0.40 iz Beograda, 1. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 2. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 3. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 4. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 5. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 6. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 7. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 8. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 9. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 10. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 11. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 12. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 13. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 14. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 15. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 16. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 17. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 18. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 19. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 20. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 21. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 22. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 23. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 24. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 25. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 26. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 27. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 28. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 29. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 30. avgusta ob 0.40 iz Beograda, 31. avgusta ob 21.39 iz Beograda, 1. septembra ob 0.40 iz Beograda, 2. septembra ob 21.39 iz Beograda, 3. septembra ob 0.40 iz Beograda, 4. septembra ob 21.39 iz Beograda, 5. septembra ob 0.40 iz Beograda, 6. septembra ob 21.39 iz Beograda, 7. septembra ob 0.40 iz Beograda, 8. septembra ob 21.39 iz Beograda, 9. septembra ob 0.40 iz Beograda, 10. septembra ob 21.39 iz Beograda, 11. septembra ob 0.40 iz Beograda, 12. septembra ob 21.39 iz Beograda, 13. septembra ob 0.40 iz Beograda, 14. septembra ob 21.39 iz Beograda, 15. septembra ob 0.40 iz Beograda, 16. septembra ob 21.39 iz Beograda, 17. septembra ob 0.40 iz Beograda, 18. septembra ob 21.39 iz Beograda, 19. septembra ob 0.40 iz Beograda, 20. septembra ob 21.39 iz Beograda, 21. septembra ob 0.40 iz Beograda, 22. septembra ob 21.39 iz Beograda, 23. septembra ob 0.40 iz Beograda, 24. septembra ob 21.39 iz Beograda, 25. septembra ob 0.40 iz Beograda, 26. septembra ob 21.39 iz Beograda, 27. septembra ob 0.40 iz Beograda, 28. septembra ob 21.39 iz Beograda, 29. septembra ob 0.40 iz Beograda, 30. septembra ob 21.39 iz Beograda, 31. septembra ob 0.40 iz Beograda, 1. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 2. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 3. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 4. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 5. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 6. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 7. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 8. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 9. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 10. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 11. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 12. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 13. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 14. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 15. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 16. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 17. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 18. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 19. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 20. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 21. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 22. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 23. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 24. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 25. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 26. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 27. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 28. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 29. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 30. oktobra ob 0.40 iz Beograda, 31. oktobra ob 21.39 iz Beograda, 1. novembra ob 0.40 iz Beograda, 2. novembra ob 21.39 iz Beograda, 3. novembra ob 0.40 iz Beograda, 4. novembra ob 21.39 iz Beograda, 5. novembra ob 0.40 iz Beograda, 6. novembra ob 21.39 iz Beograda, 7. novembra ob 0.40 iz Beograda, 8. novembra ob 21.39 iz Beograda, 9. novembra ob 0.40 iz Beograda, 10. novembra ob 21.39 iz Beograda, 11. novembra ob 0.40 iz Beograda, 12. novembra ob 21.39 iz Beograda, 13. novembra ob 0.40 iz Beograda, 14. novembra ob 21.39 iz Beograda, 15. novembra ob 0.40 iz Beograda, 16. novembra ob 21.39 iz Beograda, 17. novembra ob 0.40 iz Beograda, 18. novembra ob 21.39 iz Beograda, 19. novembra ob 0.40 iz Beograda, 20. novembra ob 21.39 iz Beograda, 21. novembra ob 0.40 iz Beograda, 22. novembra ob 21.39 iz Beograda, 23. novembra ob 0.40 iz Beograda, 24. novembra ob 21.39 iz Beograda, 25. novembra ob 0.40 iz Beograda, 26. novembra ob 21.39 iz Beograda, 27. novembra ob 0.40 iz Beograda, 28. novembra ob 21.39 iz Beograda, 29. novembra ob 0.40 iz Beograda, 30. novembra ob 21.39 iz Beograda, 31. novembra ob 0.40 iz Beograda, 1. decembra ob 21.39 iz Beograda, 2. decembra ob 0.40 iz Beograda, 3. decembra ob 21.39 iz Beograda, 4. decembra ob 0.40 iz Beograda, 5. decembra ob 21.39 iz Beograda, 6. decembra ob 0.40 iz Beograda, 7. decembra ob 21.39 iz Beograda, 8. decembra ob 0.40 iz Beograda, 9. decembra ob 21.39 iz Beograda, 10. decembra ob 0.40 iz Beograda, 11. decembra ob 21.39 iz Beograda, 12. decembra ob 0.40 iz Beograda, 13. decembra ob 21.39 iz Beograda, 14. decembra ob 0.40 iz Beograda, 15. decembra ob 21.39 iz Beograda, 16. decembra ob 0.40 iz Beograda, 17. decembra ob 21.39 iz Beograda, 18. decembra ob 0.40 iz Beograda, 19. decembra ob 21.39 iz Beograda, 20. decembra ob 0.40 iz Beograda, 21. decembra ob 21.39 iz Beograda, 22. decembra ob 0.40 iz Beograda, 23. decembra ob 21.39 iz Beograda, 24. decembra ob 0.40 iz Beograda, 25. decembra ob 21.39 iz Beograda, 26. decembra ob 0.40 iz Beograda, 27. decembra ob 21.39 iz Beograda, 28. decembra ob 0.40 iz Beograda, 29. decembra ob 21.39 iz Beograda, 30. decembra ob 0.40 iz Beograda, 31. decembra ob 21.39 iz Beograda.

Beograd, 27. jun. (Tanjug) Operativni štab za proslavo 15-letnice bitke na Sutjeski objavlja udeležencem proslave naslednje:

1. Prevoz po železnici bo na naslednji način:

a) Udeleženci bitke na Sutjeski se bodo vozili s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 1. julija iz Beograda ob 0.30 in 16.30, iz Zagreba ob 9. uri, 2. julija iz Sarajeva ob 9.30, in z rednimi vlaki, ki odhajajo 1. julija iz Banja Luke ob 7.54, iz Valjeva ob 14.30 in iz Hercegnova ob 16.20. Borci, ki potujejo z avtobusi do Priboja, bodo nadaljevali vožnjo z vlakom. Ki bo odšel iz Priboja 1. julija ob 14. uri 50 minut.

b) Družbene organizacije (udeleženci izletov, planinci, TVD, Partizani, ferijalci, laboranti, prijatelji prirode in drugi) bodo potovali s posebnimi vlaki, ki bodo odhajali 29. junija iz Ljubljane ob 9.05 iz Beograda ob 16.30, iz Čačka ob 18.10, iz Titograda ob 19.00, iz Titovega Uzlca ob 2.00, iz Sarajeva ob 10.00, 20.00 in 23.00, 1. julija iz Sarajeva ob 18.30. Člani teh organizacij bodo potovali z rednimi vlaki, ki bodo odhajali 30. junija ob 21., iz Titovega Uzlca in 1. julija ob 7.30 iz Rudeca.

c) Drugi ude

Oh, robu pogled iz Londona

Po desetih letih

Deset let poteka od famozne resolucije Informbiroja, glasnice sedemletnega klevetanja, zastraševanja, odpovedi gospodarskih sporazumov, pozivanja jugoslovanskega ljudstva, da izvede državni udar, rožljanje z orožjem na naših mejah in slinčnih zadev, ki so metale kaj slabo luč na avtorje iz protijugoslovanskega gibanja. Ves ta informbirojski pritisk na Jugoslavijo je kaj klavarno končan, prav tako, kakor tudi dober del njenih podpisnikov. Jugoslavija je iz te sedemletne informbirojske kampanje izšla ponosna in zmagovita. Ne samo, da bi si pridobila podporo in simpatije vsega prednega človeštva, ne samo, da so si nasledniki avtorjev in celo sodelavci te gonje žalostnega spomina posipali pepel na glave in obžalovali to, kar je bilo, ampak se je v boju proti informbirojskim napadom in v razvijanju socialističnih odnosov v najtežjih pogojih okrepila enotnost našega ljudstva do največje mere, naše iskanje za naše prilike najprimernejše poti v socializem pa je ogromno prispevalo k obogatitvi in daljnem razvijanju marksistične teorije.

Najbolje bi bilo, da se ta neslavna obletnica ne bi nikdar več spominjala, kajti informbirojska gonja je ogromno škodovala celotnemu socialističnemu gibanju v svetu, veliko škodo je povzročila našim narodom pri graditvi lepše domovine, pri naprednih navedenih v svetu je ustvarila doberšno dozo nezaupanja in socialistično prihodnost in zahtevala je precej človeških žrtev. Zato je nepredna svetovna javnost z zadovoljstvom sprejela dogodke, kot so bili beograjska deklaracija, moskovska deklaracija, XX. kongres KP SZ, kar je nadlo slutiti, da bo obdobje naše slobodnejše in kritične gonje odprla tudi nova perspektiva razvoja v sami Sovjetski zvezi in razhodnoevropskih državah. A kmalu se je začelo to upanje vse bolj kaliti. Res je, da so se začeli na Vzhodu posamezni pozitivni procesi, istočasno pa se je začel pojavljati tudi strah, da na bi ti procesi oslabil vodilne vloge po naše: kompetenc vodilne sile socialističnega lagarja. In spet se je ponovila zgodovina izpred desetih let.

Vzroki današnje gonje proti Jugoslaviji so prav isti, kot so bili pred desetimi leti: zato, ker smo neodvisni, ker samostojno gradimo socializem in se nečemu nikomur podrediti. Pa tudi metode te gonje so iste. Toda že Marx je dejal, da se tragedija v zgodovini lahko ponovi le kot farsa. Toda tudi ta farsa bo zadala, odnosno je že zadala teške udarce socialističnemu razvoju v svetu, ta farsa je že ustvarila val razočaranja pri množicah, ta farsa demobilizira socialistične sile, ta farsa je že zahtevala tudi človeške žrtve. V prvi protijugoslovanski gonji so začeli streljati šele leto dni po začetku gonje, sedaj pa so padli strelji že kar v tretjem mesecu, ali na še celo preje.

Alli bo ta nova protijugoslovanska gonja rodila zaželene uspehe? Jugoslavije pač ne bo mogla kompromitirati, niti zaustaviti njenega socialističnega razvoja. Da bi se resnično uveljavil politični in idejni hegemonizem posred tam v lagarju in v komunističnih partijah v svetu, kjer so v zadnjih letih začeli ljudje sami razmišljati, tudi ni posem verjetno, ker je pač položaj bistveno drugačen, kot je bil leta 1948. Kakšen bo torej rezultat?

Ni važno, kdo bo v bodoči Canossi zamenjal Berijo in Abakumova, kdo bo na kakšnem prihodnjem tajnem kongresu nadomestil Stalina, niti kdo bo v boju proti antipartijski skupini nadomestil Molotova in še koga. Grešni kozel se bo že našel. Važno je to, kaj bo imel od tega razvoj v Sovjetski zvezi, na Kitajskem in v vzhodnoevropskih državah, kaj bo imelo od tega človeštvo v svojem upanju za krepitvijo miru in kaj bo imelo od tega socialističnega gibanja v svetu. Tu pa je odgovor jasen.

Iz tega odgovora bi se pač morali zavedati avtorji te gonje. Saj ne gre samo za to, da bo tudi druga protijugoslovanska gonja prav gotovo končala še bolj klavarno kot prva, gre predvsem za škodo, ki jo bo povzročila progresivnemu razvoju v svetu.

S. V.

Letalska zveza

Pariz—Moskva

Pariz, 27. junija. (Reuter.) Tukaj so podpisali sporazum o direktni letalski liniji Pariz—Moskva. Francoska in sovjetska letala bodo vozila na tej liniji dvakrat tedensko.

Pogled iz Londona

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

London, 27. junija. (Po telefonu.) Libanonska kriza, jedana iz londonskih perspektiv, je še vedno prilično zamotana. Kdo ve, kolikokrat so laburisti postavili vlad: vprašanje o njenih »pravih nameni« v libanonskih dogodkih in dobili vedno isti odgovor: britanska vlada nima namena delati v nasprotju z Ustanovno listino OZN in veljavni predpisi mednarodnega prava. Toda ta odgovor ne odstranjuje globokih dvomov, temveč jih še povečuje. Temu prispeva tudi razne neuradne informacije, ki prihajajo iz »dobro obveščenih krogov« o koncentraciji anglo-ameriških vojaških sil v Sredozemlju.

Po teh vesteh sta britanska in ameriška vlada načelno sklepal o intervenciji, če bo njuna predsednika Chamouna, toda do angažiranja naj bi prišlo v okviru sklepa OZN. Resničnost takih kombinacij je bila večkrat po »ena z več strani.

V parlamentu je francoski zunanji minister izjavil, da »če pride do anglo-ameriške intervencije, ne sme ostati Francija ob strani«. To bi po londonskih izvirih bila ena od važnih tem razgovora med de Gaullem in Macmillanom v času njunega nedeljskega srečanja. Libanon je bil nekoč francoska »last« in Francoski bodo verjetno spomnili svoje britanske zaveznike, da imajo tudi oni s svoji strani praktične in politično-moralne obveznosti in interese v libanonskih dogodkih, zaradi česar bi se morala kakršna koli zahodna akcija voditi koordinirano med tremi partnerji.

Iraški premier Nuri el Saïd, ki je v Londonu, je še bolj določno odkril javnosti skrite namere in izjavil, da »podpira politično intervencijo pod določenimi pogoji«, to je, če bo libanonska vlada to zahtevala. Chamoun je že pretekli teden dal vedeti, da bo on takšno intervencijo zahteval v določenih okoliščinah in da pričakuje, da bo njegova zahteva v tem primeru upoštevana. Po mnenju Nuri el Saïda bi prepustitev Libanona arabski republiki »spomenilo za vestno likvidacijo bagdadske pakta, kar seveda zahodne sile ne bi mogle dovoliti«.

Ce se tej igri »politične slepenosti« doda še dejstvo o koncentraciji anglo-ameriških sil v vzhodnem Sredozemlju, dobimo sliko, ki tu upravičeno povzroča bojazen, da se ponovi nova izdaja »sueške epizode«.

Na Cipru je 37.000 britanskih vojakov, 4 brigade in posebne padalske enote, 6 lovskih in bombarderskih skupin, letalonosilke, dve križarki, trije rušilci, flota fregat in neznano število

ladij za izkrcavanje. Ameriška VI. flota bo imela na tem področju v kratkem na razpolago tri bataljone mornariških komandosov, jakosti 7000 mož, ki jih bo mogloče s helikopterji in gigantskimi »Globemasters« neposredno vreči v akcijo, dalje pa še 200 lovcev in bombarderjev, ki so nameščeni na treh nosilnih letal.

Vladno pojasnilo, da se nahajajo britanske čete tam izključno zaradi položaja na Cipru in samo eventualno tudi zaradi »zaščite Britancev, ki žive v Libanonu«, je pod navskrižnim ognjem kritik, ki poudarjajo, da so širili podobna pojasnila tudi pred sueško operacijo. V nasprotju s tem se v Londonu vse bolj širijo glasovi, ki trdijo, da so vse te priprave narejene zaradi določenih političnih ciljev.

S tem v zvezi je značilno tudi stališče konservativne skupine »sueških upornikov«, ki so si izbrali prav ta trenutek, da se znova povrnejo v okrilje konservativne stranke. Pozdravili so koncentracijo čet na Cipru kot eno »pozitivnih akcij«, da se prepreči padanje »ritanskega ugleda, vpliva in moči«.

Zato bi odkrito pozdravili vojaški poseg Britanije v Libanonu kot delno zadoščenje za sueški polom. Tako stališče konservativnih »sueških upornikov« povzroča precejšnje vznemirjenje v enem delu tukajšnjih političnih krogov, ker smatrajo, da so njih namen vlade vendarle daleč bolj znani.

Kamboška skupščina prsi za pomoč

Pnompenh, 27. junija. (AFP.) Kamboška narodna skupščina je pozvala danes parlament vseh svetovnih sil, naj pošlje opazovalce v severovzhodni del Kamboče, kjer je prišlo do vdora južnovietnamskih čet. Skupščina je izrazila pripravnost svoje ozemeljsko nedotakljivost z vsemi političnimi in drugimi sredstvi.

TELEGRAMI

WASHINGTON — V ZDA so zgradili posebni poskusni reaktor za proučevanje jedrske energije, ki bi prišla v poštev za pogon vsemirskih raket.

JOHANNESBURG — V bližini Johannesburga je bila težka železniška nesreča, v kateri je bilo 23 oseb ranjenih, 30 pa resno poškodovanih.

NEW YORK — Skrbniški svet je odklonil indijski predlog resolucije, s katerim so pozvali, naj bi prenehali poskuse z jedrskim orožjem na ozemljih, ki so pod skrbništvom.

VARSAVA — Ministrstvo za trgovino je sporočilo, da bo Poljska poslala Indoneziji 24 ladij in skupni teži 62.000 ton.

LONDON — Britansko ministrstvo za obrambo je sporočilo, da bodo od 7. julija do 21. julija v severovzhodnem Atlantiku podmorniški manevri držav skupine atlantskega pakta.

TOKIO — Po vsej Japonski ni bilo pouka, ker je 500.000 učiteljev začelo stavkati. Protestirali so proti vladni odločitvi, po kateri bi direktor moral vsako leto napisati zaupna poročila o vzgojiteljih.

TUNIS — Pod predsedstvom Habiba Burgibe se je začel 26. kongres zdravnikov arabskih držav.

PJONGJANG — Predsednik vlade Kim Ir Sen je zahteval sinoči umik ameriških čet z Južne Koreje.

RIM — Po popisu od 30. aprila letos ima Italija 50 milijonov 23.745 prebivalcev.

MASSACHUSETTS — Zrušilo se je eno izmed starih letal na reaktivni pogon, ki so tekmevala v hitrosti preletavanja Atlantskega oceana. Vseh 15 oseb, ki so bile v letalu, se je ubilo, med njimi tudi šest novinarjev, ki so poročali o tem tekmovanju.

Hitro ali počasi?

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

V zvezi s forsiranjem izgradnje, so dneveni časopisi polni poročil z vseh strani in prav tako tudi pozivov z najvišjih mest, da je treba tempo izgradnje še nadalje krepiti. Dobesedno je treba v najkrajšem roku izgraditi ne samo desetine, in stotice, temveč milijone novih objektov, ki bodo služili pospešenemu doseganju tistega končnega cilja: napraviti iz Kitajske eno največjih svetovnih sil. Časopisi, ki stalno spremljajo in hrabro povečujejo naglice, objavljajo poročila, ki so skoraj neverjetna, toda jih navzile temu objavljajo kot odraz stvarnega stanja na terenu.

(Nadaljevanje od večerj.)

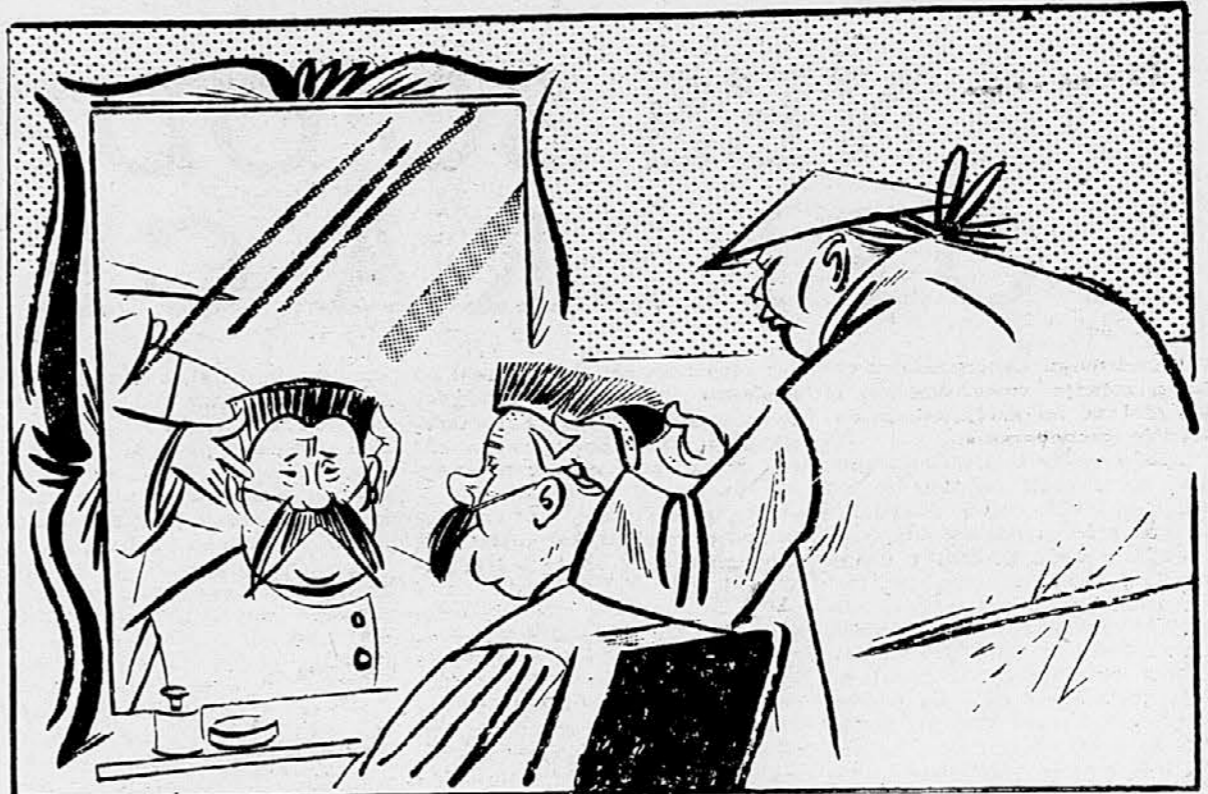
Takšno je na primer poročilo mladinske lista, da je naglica graditve pri uresničevanju »generalne linije« v provinci Fukien dobila tak obseg, da se samo na enem področju omejenjane province, področju Ching-čjang v zadnjih mesecih vsak dan končuje ali začne gradnja 600 novih, srednjih in manjših tovarn. Ne oziiraje se na velikost in značaj teh 600 novih tovarn dnevno ter na politično-propagandne elemente takih poročil je samo dejstvo, da se take informacije objavljajo, kaže na določene zaključke, tako z ozirom na usmeritev nadaljnega gospodarskega razvoja, kakor tudi v odnosih političnih in gospodarskih faktorjev v tej usmeritvi.

V tem napanjenju je tudi vloga in mesto delovnega človeka določena s stališčem »generalne linije«, ki zahteva maksimalne napore na zavestnem brezmejnem požitovanju. Kot glavna nagrada za to delo se postavlja

Zahtevajoč od vlade, naj da bolj določena zagotovila o svojih libanonskih nameni, laburisti stalno opozarjajo, da bi se morebitno spuščanje v libanonsko avanturno lahko zaključilo z zelo neprijetnimi posledicami.

V svetu ocenjujejo libanonske dogodke prvenstveno kot notranjo zadevo te države in ni verjetno, da bi generalni sekretar OZN mogel priti do drugačnih zaključkov. Izjavil je že, da »samo Libanonci lahko rešijo Libanon«. To potrjuje tukaj precej razširjeno prepričanje, da zahteva po intervenciji ne bi do bila pristanka dvotretjinske večine v OZN. S tem pa bi bila — poudarjajo laburisti — anglo-ameriška intervencija v nasprotju tudi z Ustanovno listino in z mednarodnimi pravili, kar ne bi koristilo niti ugledu niti krepitvi položaja zahodnih sil na svetu.

Jože Vrhovec

ODLIČNO VAM PRISTOJA!

Proračun na tekočem traku

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

Bonn, 27. junija. (Po telefonu.) Predsedujoči na današnji seji Bundestaga ni bil nič manj presenečen kot poslanci in novinarji, ki so napolnili tribuno, pričakujoč razpravo o zunanje-političnih vprašanjih. Po dveh — treh govorikih, ki so svoje razprave posvetili kulturnim stikom s tujino, je bil seznam diskutantov izrpan in predsedujoči Karlo Schmid je začuden nekajkrat ponovil: ali še kdo želi govoriti? Toda govornikov ni bilo in prešli so na glasovanje. Minister von Brentano je lahko s tihim zadovoljstvom zapustil vladne klopi. Kar se tiče vprašani proračuna, je bila razprava podobna prejšnji.

Proračun so izglasovali kot na tekočem traku. Bilo je očitno, da stranke žele zanimanje za proračunsko razpravo izkoristiti samo za propagando pred bližnjimi volitvami v severni renko-westfalski pokrajini. Vsa ostala vprašanja so ne samo v sedanjih parlamentarnih razpravah, temveč v vsem političnem življenju potisnjena v ozadje in vse sile strank so v zastrupljenem ozračju osredotočene na pridobivanje volivcev v tej najbolj bogati in najvažnejši pokrajini zahodnonemške federacije.

Včerajšnji žolčni spopad opozicije s kanclerjem v parlamentu zaradi tujnih skladov je bil namenjen prve stvarno volivcem, ki bodo čez 10 dni šli na volišča in tudi današnja razprava je potekala v znaku predvolilne polemike. Sinoči je namreč v Dortmundu prišlo po nekem zborovanju proti atomski oborožitvi do spora med udeleženci zborovanja in propagandisti krščanskih demokratov, ki so z zvonički, montiranimi na avtomobile, ovrzali potek zborovanja. Danes je minister za delo Blanck v parlamentu med razpravo o proračunu obrambnega ministrstva imenoval udeležence zborovanja gnoj in je organizatorja zborovanja, pokrajinskega poslanca SPD, napadel kot bivšega komunisto, naker je ob oglašujočem hrupu in udarjanju po klopeh zahteval, da se zaradi takih akcij okrepi propagandno delo obrambnega ministrstva. Izrekel je obtožbo, da se protiatomske akcije finansirajo na račun sindikatov ter najvsi možnost prepovedi katoliških sindikatov in sindikalne zveze, če ne ostaneta »nevtralnima«. Socialni demokrati so zelo ostro reagirali na Blanckovo obtožbo in mu odrekli pravico, da bi tako govoril o predstavnikih stranke, v vrstah katere so bivši SA-ovci in nacisti.

Tudi današnja razprava je bila barometer razpoloženja in ozračja.

V zadnjem času se ne zdi izključena možnost, da se osnuje koalicijska CDU in svobodni demokrati, ki so do pred dvema letoma, ko se je ustvarila koalicijska, s socialnimi demokrati skupaj vladali v pokrajini. Svobodni demokrati so tedaj prekinili stike s svojim partnerjem — CDU — zaradi nestrinjanja v vprašanju šolstva. Svobodni demokrati so v relativno velikim številom poslancev res regulator v parlamentu in zato gredo prizadevanja obeh »velikih« predvsem za to, da si zagotovijo absolutno večino tudi brez svobodnih demokratov. Tako prizadevanja potrjujejo tudi izredno oster ton Adenauerja, ki je danes v nekem predvolilnem članku opominjal volivce, naj se čuvajo lažnih prerokov, ki zastopajo »Wehnerjev kurz« in hočejo popeljati državo v avanturni razizem. Apeliral je na potrebo absolutne gotovosti in moči, ker bi lahko sicer tudi Zahodna Nemčija zabredla v »komunistični kaos«.

Djordje Zelmaović

Kanada ponuja odškodnino Sovjetski zvezi

Ottawa, 27. junija. (AFP.) Kanadska vlada je ponudila Sovjetski zvezi povračilo škode, ki je bila povzročena z gradbo sovjetskega veleposlanstva v Ottawi med demonstracijami zaradi usmrtnice Nagya in tovarišev. Predstavnik kanadske vlade je izjavil, da vlada doslej ni sprejela nobene sovjetske note o tem incidentu.

Razgovori med ZDA in Okinavo

Washington, 27. junija. (AP.) Tukaj se so začeli razgovori med predstavniki ameriške vlade in delegacijo političnih voditeljev z Okinave o morebitni spremembi ameriške politike do tega pacifiškega otoka. V razgovorih sodelujejo funkcionarji ministrstva za obrambo in State Departmenta in delegacija Okinave, ki jo vodi Yugo Toma, šef lokalne vlade na otoku.

Sovjetska nota Zahodni Nemčiji

Bonn, 27. junija. (AFP.) Predstavnik bonnske vlade je danes izjavil, da je sovjetska vlada poslala Zahodni Nemčiji noto, s katero izraža obžalovanje zaradi tudi tu vleči iz bita voz propagandnega predsednika vlade Karla Arnolda.

Prvo libanonsko poročilo

Pričakujejo, da bo Hammarskjöld še ta teden izročil članom varnostnega sveta OZN prvo poročilo opazovalcev OZN v Libanonu

New York, 27. junija. (AP.) Na seždu OZN je prevladalo mišljenje, da ne bo prišlo do nujnega sestanka Varnostnega sveta v zvezi s položajem v Libanonu. Menijo, da se bo Hammarskjöld odločil, da bo samo postal poročilo skupine opazovalcev OZN v Libanonu članom Varnostnega sveta, ne da bi zahteval formalno sklicanje sveta. Po nekaterih poročilih se je Hammarskjöld odločil, da bo zahteval povečanje števila opazovalcev OZN v Libanonu in da jim ne bo dal nobenih novih pooblastil. Njihova funkcija bi se omejila samo na opazovanje.

Zvedelo se je, da so Nizozemska, Italija, Burma in Cejlon že izrazile svoje načelno soglasje, da bodo poslale 300 opazovalcev v Libanon. V krogih zahodnih delegacij na seždu OZN vedno bolj narašča prepričanje, da je libanonska vlada verjetno prečnila sedanje dogodeke v tej državi, ko je zahtevala pomoč v borbi proti upornikom. V teh krogih se izraža začudenje, ker libanonska vlada ni v polni meri uporabila vse svoje čete v borbi proti upornikom, preden je predložila primer OZN.

Takoj po svojem povratku v New York je imel Hammarskjöld večje število sestankov s šefi delgacij nekaterih držav na seždu OZN.

Predsednik Libanona Chamoun je izjavil sinoči, da mu je Hammarskjöld izrazil optimizem, kar zadeva dejavnosti skupine opazovalcev OZN v Libanonu. Na vprašanje, če libanonska vlada soglasja s tem optimizmom, je Chamoun odgovoril, da ne.

Protestna zborovanja zaradi Nagya v Londonu

London, 27. junija. (AFP.) Sinoči je bilo v Londonu več protestnih zborovanj zaradi usmrtnice Imre Nagya in njegovih tovarišev. Zborovanja je organizirala laburistična stranka in na nekem zborovanju je prisotvoval tudi voditelj te stranke Gaitskell.

Nevarno področje na Pacifiku

Washington, 27. junija. (Reuter.) Ameriška komisija za atomsko energijo je sporočila sinoči, da je področje okoli pacifiškega otoka Johnson proglašeno za nevarno področje. Na tem področju bodo vršili poskuse z izstrelki kratkega dometa, ki nosijo jedrske glave. Pričakujejo, da bodo poskusi s temi izstrelki trajali na tem področju tri do štiri tedna.

Ameriška nota Sovjetski zvezi

Washington, 27. junija. (Reuter.) State Department je objavil ameriško noto, ki so jo pred osmimi dnevi poslali Sovjetski zvezi, v kateri so izrazili globoko zaskrbljenost zaradi zadrževanja devetih ameriških vojakov v Vzhodni Nemčiji. Ti ameriški vojaki so bili v helikopterju, ki se je moral 7. junija priložno spustiti na ozemlje Vzhodne Nemčije. V noti piše, da je helikopter zaradi nevhite izgubil smer in da je slučajno zašel preko meje. Ameriška vlada je zahtevala, da naj vse vojake takoj izpustijo.

Macmillan pripravljuje odgovor Hruščevu

LONDON, 27. jun. (AFP.) Predstavnik Foreign Officea je izjavil, da bo britanski premier Macmillan v najkrajšem času odgovoril na pismo sovjetskega premiera Hruščeva od 11. junija v zvezi s konferenco na najvišji ravni.

Stevenson in Skandinaviji

Bruselj, 27. junija. (AFP.) Bivši demokratski kandidat za predsednika ZDA Stevenson je danes odpotoval iz Bruslja v nordijske države. Obiskal bo København, Oslo in Stockholm, zatem pa bo odotoval v Sovjetsko zvezo. Stevenson je izjavil, da se upa sestati s predsednikom sovjetske vlade Hruščevom.

DANES BO ODPRTA KOPRSKA CESTA

Danes bo izročena prometu celotna koprška cesta, dogršen je bil namreč še zadnji odsek Petrinje—Kastelec (4 km). Ob tej priložnosti, nam je ing. Maks Megušar, ki je vodil asfaltiranje pri rekonstrukciji ceste, povedal o celotni gradnji naslednje:

Cedajle večji promet z našim morjem je zahteval po priključitvi teh krajev preureditev obstoječe stare ceste na dolžini: okrog 45 km in so s prvimi deli začeli spomladi 1950. Torej so bila zastavljena dela od ožepca Koper—Ankaran—Trst pri Dekanih do Rižane pod Črnim kalom. Ta odsek je bil dograjen do jeseni 1953, takoj nato pa se je pričelo z modernizacijo obstoje-

čih serpentin pri Črnem kalu po projektu ing. Miloša Krajger in višjeje tehnika Lenardiča. (Projekt nizke gradnje.) Ta odsek je zahteval največ naporov, ker je bil od vseh najtežji. V celoti se je gradilo skoraj 10 let pod prometom, ker ni bil možen noben drug obvoz v tem času. Od leta 1956 dalje do danes pa je bil v celoti rekonstruiran še sektor Senožete—Divjača—Kozina—Črni kal do Rižane, ki je bil po starji tras: dolg 40 km, sedaj po rekonstrukciji pa le 32,5 km in je torej samo na tem odseku neposredno skrajšana koprška cesta za 7,5 km. Največje skrajšave so bile pri Senožetah 2 km, med Divjačo in Kozino 1,5

km, od Petrinje do Kastelca in Črnega kala 2 km ter od Črnega kala do Rižane 2 km. Vseh zemeljskih del je bilo izvršenih zaokroženo 450 tisoč kub. metrov. Največji od številnih odsekov na tej cesti je pravkar dovršen odsek nad vasjo Kastelec v količini preko 30 tisoč kub. metrov. Tik pred tem odsekom je prva najvišja terasa (425 m nad morjem), medtem ko je najvišja točka rekonstruirane koprške ceste na sedlu Gaber nad Senožetami (kota 600 m nad morjem). Projekt trase od Senožet do Črnega kala je izdeloval podjetje »Slovenija ceste«, projektantski skupini Peter Strnad in Alojz Pavičič. Celotna iz-

Detalji modernega voziča koprške ceste pred Kastelcem. — V ozadju nadaljevanje v asfaltbetonu. (Foto Strnad Peter)

Lep razvoj tovarne steklenih izdelkov Slovenska Bistrica

Tovarna steklenih izdelkov v Slovenski Bistrici je bila ustanovljena pred osmimi leti kot majhna obrtna delavnica, v kateri je bilo zaposlenih le osem oseb. Osnovna sredstva te delavnice so bila minimalna in so jih dobili od ostalih podjetij, tako da družba ni vlagala novih investicijskih sredstev. Proizvajalne naprave so bile sestavljene iz starih klesč, primitivnega brusilnega ročnega stroja in kompresorja. S temi napravami so začeli proizvajati gume, ki so jih prodajali na domačem trgu. Delovni kolektiv je se odredel delu plač iz dobrih ter s temi sredstvi omogočil gradnjo topline peči za topljenje stekla. Člani delovnega kolektiva so vložili ogromno prostovoljnih delovnih ur pri pripravi gradbenega materiala, izkopu temeljev za halo in peč ter pri pomožnih zidarskih delih. Kmalu so osvojili proizvodnjo razsvetljavnega stekla. To je bilo za podjetje

izrednega pomena, saj so se začela s proizvodnjo gumbov ukvarjati že nekatera druga podjetja v državi. Hkrati s preusmeritvijo proizvodnje in uvajanjem nekaterih novih izdelkov so usposabljal v podjetju tudi nekvalificirane delavce za takšna dela, ki zahtevajo kvalifikacijo. Pri prvem remontu so toplino peč povečali na dva lonca normalne velikosti ter se za enega manjšega za razne poskuse. Zaradi vedno večjih zahtev trga po razsvetljavnem steklu so zgradili poleg obstoječe dvolončne peči še eno kadno, ki je že začela obratovati.

Večja strokovna usposobljenost delavcev se je odrazila tudi na višji proizvodnji, saj se je vrednost proizvodnje na enega zaposlenega podvojila. V steklopihalnem oddelku primanjkuje tovarni strokovnega kadra, s katerim bi lahko izven sezone izdelovali razne laboratorijske aparate in druge medicinske instrumente. Na podlagi premijskega sistema so uvedli vsestransko varčevanje pri manipulaciji, izdelavi, obdelavi in uporabi glavnih surovin. Prav tako je čuvanje samotnih loncev povečalo njih življenj-

Tovarna steklenih izdelkov gradi 12-stanovanjski blok, za katerega so dobili investicijski kredit. Prav tako so adaptirali tri družinska stanovanja iz prejšnjega neuporabnih prostorov. Stanovanjska kriza je še vedno zelo velika, saj nujno potrebujejo stanovanja za večji dotok novega steklarskega kadra, ki ga ni na tem področju. Razen velikega povpraševanja na domačem trgu so se začeli za razne okraske, vaze in razsvetljavne steklo zametati tudi v tujini. Letošnja najvažnejša naloga podjetja je rekonstrukcija, o kateri so že »edkrat razpravljali na sejah delavskega sveta in na raznih posvetovanjih s steklarskimi strokovnjaki. Sedanji delovni oddelki tovarne so utesnjeni v vmesnih in obratnih prostorih. Podjetje nima potrebnih skladišč za potrebne surovine in pomožni material ter za končne izdelke. Prav tako nimajo kopalnice, umivalnice, garderobe in ustreznih sanitarij. Podjetje je izdelalo investicijski program in idejni osnutek za rekonstrukcijo ter ga predložilo v odobritev.

M. K.

Poletne prireditve v Opatiji

Opatija, 27. junij. (Tanjug). Na poletnem odru v Opatiji bodo v juliju organizirane prireditve folklornih skupin »Lado« in »Jozica Vlahovič« iz Zagreba, »Branke Krsmanović« iz Beograda, »Svetozar Marković« iz Novoga Sada in »Zora« z Reke. V avgustu bo na programu osem opernih prireditev v izvedbi resnega gledališča. Uprizorišči bodo opere »Ero z onega sveta«, »Trubadur«, »Prodana nevesta«, »Orfej«, »Samson in Dalila«. V teku so pogajanja z nekaterimi domačimi in tujimi ansambli za gostovanje v Opatiji med turistično sezono.

Dne 20. septembra bo v Opatiji festival jugoslovske zabavne pesmi, ki ga organizira jugoslovska radiodifuzija.

ZA KAJ VSE SLUZI SKLAD ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA? ...

Kakor so ugotovili na seji upravnega odbora okrajnega sklada za pospeševanje kmetijstva v Trbovljah, je odbor za obrambo proti toči v Brežicah zahteval, da se mu iz sklada izplača 200.000 dinarjev za gradnjo strešicem. Upravni odbor je to tudi storil, kajti strešice je bilo treba za njihovo naporno delo v lanskem letu vsakomur nagraditi.

Ko je konec aprila upravni odbor sklada pregledoval obračun nagrad, je ugotovil, da niso bili nagradi samo strešice, ampak tudi člani odbora za obrambo proti toči. Le-ti so praznikov dobili celo večje nagrade kot pa strešice, in sicer vsak po 10.000 dinarjev. Da do nagrad niso bili upravičeni, ni treba posebej dvomiti, kajti na tisoče naših državljanov sodeluje v najrazličnejših organizacijah državnega upravljanja, pa za svoje aktivno delo ne prejmejo nobenih nagrad. Zakaj se ne bi tudi člani okrajnega odbora za obrambo proti toči zadovoljili samo s potnimi stroški, ki so jih prejeli, kadar so se pač udeleževali sej. Ali bomo prepotrebna sredstva sklada za pospeševanje kmetijstva porabili kar za nagrade?

Obrambo proti toči z raketaми bodo sedaj opustili, ker DOZ ni več pripravljen prispevati sredstva, sklad za pospeševanje kmetijstva pa sam tudi ne premore stroškov vzdrževanja raketnih postaj. Vzrok za tako stališče do obrambe proti toči je v dejstvu, ker doslej ni pokazala nekih posebnih rezultatov, zaradi katerih bi se stroški raketnih postaj izplačali. Do te ugotovitve niso prišli samo v Brežicah, ampak tudi v Brdih, kjer so tudi imeli organizirano obrambo proti toči.

Dekoriranje razsvetljavnega stekla v Tovarni steklenih izdelkov Slovenska Bistrica

sko dobo, kar je znatno znižalo materialne stroške. Poraba šamotnega materiala pri toplinski peči je znatno nižja v primerjavi s preteklim obdobjem.

Razstava weekend hišic

V Skoplju so te dni odprli razstavo weekend hišic, ki jo prva vrste v Makedoniji in jo prireja Turistična zveza Makedonije. Razstavlja več podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo turistične opreme. Posebno pozornost so vzbudile weekend hišice Tobačnega kombinata v Skoplju. Hišice imajo po 4 do 5 postelj, hladilnike, kuhalnice, omare in instalacije za radijski sprejemnik, veljajo pa 150 tisoč din. Nekateri izmed razstavljenih hišic drugičnih tipov stanejo 160 tisoč din, manjše pa bo mogoče kupiti za 104 tisoč din, 69 tisoč din in celo 33 tisoč din. Razen weekend hišic razstavlja tudi razne vrste šotorov.

3000 PAROV ČEVLJEV DNEVNO

Največje zagrebško tovarno čevljev »Franjo Gorjup« so precej povečali. Vložili so 450 milijonov din. Sedaj izdelujejo dnevno 1.800 parov čevljev, odselej pa jih bodo izdelovali 7000 parov vsak dan.

PISMA uredništvu

DIJAŠKI DOMOVI IN EKONOMSKE CENE

Ze dalj časa so tožile uprave dijaških domov v Ljubljani, da z vzdrževalno 5300 din ne morejo kriti vseh oskrbnih stroškov. To je razumljivo, saj so se življenjski stroški od leta 1955, ko je bila uvedena ta oskrbovalnina, znatno dvignili, do 1. 1. 1958 pa tudi dvakrat plače tehnične osebe, medtem, ko je bila vzdrževalnina vedno ista. Ze do tega časa so si morale uprave čisto same oskrbeti sredstva za investicijsko vzdrževanje in za kritje razlik med oskrbnim dnevom in dejanskimi stroški. S 1. 1. 1958 pa se je situacija znatno poslabšala. Plače tehnične osebe, ki so se običajno dvignile, posebej polkvalificirane in kvalificirane, na novo pa uvedel proračunski prispevek in obvezna rezerva. Ze zvišanje stroškov brez obvezne rezerve je naptilo uprave in upravne odbore teh ustanov, da so po večini sklenili, da se bodo oskrbovalnina dvig-

Titel, junija

Ko greste iz Banata v Bačko čez Tiso, srečate pri Titelu dva velika kovinska loka.

Eden je še siv in na njegovem boku je napisano v veliki črkami: »Metalna — Maribor«.

Pred dvema mesecema, 15. aprila, na dan zeleničarjev, so odprli za promet železniški most čez Tiso, enega izmed dvojkov. Zdj dokončujejo zadnja dela na obeh mostovih.

Nova mostova, cestni in železniški, sta zelo pomembna za naše gospodarstvo. Po celih 17 letih sta dobila Bačka in Banat dobro prometno zvezo, ki bo zelo olajšala prevoz in povezavo teh dveh velikih gospodarskih področij.

Dvojkov sta na zunaj popolnoma enaka, tehnična izvedba je pa različna. Hkrati pomenita tehnično novost v svetu. Železniški most je iz jekla in prej napetega betona, medtem ko je cestni most samo iz prej napetega betona. Most za cestni promet je edinstven na svetu. Njegov srednji plojni razpon meri 154 metrov, celotni most pa je dolg 394 metrov. Jekleni del železniškega mostu je dolg 254 metrov, težak pa le 1360 ton. To je do zdaj najlažja konstrukcija mostu take velikosti v naši državi, obenem pa pomeni tudi redek primer v svetu.

Novi most čez Tiso so gradili dve leti. Je delo ing. Branka Željaja in dr. inž. Milana Djurica.

S svojimi lastnostmi in značilnostmi je ta edinstveni objekt zbudil veliko zanimanje ne samo pri domačih strokovnjakih, temveč tudi v tujini. Med inozemskimi strokovnjaki, ki so proučevali mostne konstrukcije, so inženirji iz Velike Britanije in Sovjetske zveze, pa tudi strokovnjaki iz drugih dežel so privajili obiske.

Kovinsko mostno konstrukcijo je izdelalo podjetje »Metalna« iz Maribora, sodelavec pa je bilo gradbeno podjetje »Pionir« iz Beograda.

Protiperonosopna služba

Napoved: Opozarjam vinogradnike vseh vinogradniških okolišev Slovenije, ki so do sedaj redno skropili svoje vinograde po napovedih protiperonosopne službe, naj ne bodo zaskrbljeni zaradi peronosopne kljub deževju in nestalnemu vremenu zadnjih dni. Čas za nadaljnja skropljenja bomo pravčasno objavili.

Naprosamo vse opazovalce protiperonosopnih postaj, naj nam redno poročajo o stanju vinogradov in morebitno jakost pojavov peronosopne in oidia. Obenem sporočamo, da do sedaj nikjer v Sloveniji ni bilo večjega pojava peronosopne, pač pa se je na Primorskem pričel pojavljati oidij. Na splošno je zdravstveno stanje vinogradov do sedaj odlično.

Kmetijski inštitut LRS in Hidrometeorološki zavod LRS

Irg s kmetijskimi pridelki

Ponudba češenj na Goriškem je še precejšnja in menimo, da bo trajala še nekaj dni, nato pa bo odkup dnevno manjši, ker bo šla sezona češenj h kraju. Breskve so letos dobro obrodile in plodovi so lepi in zdravi. Tržni preseški so ocenjeni na 1100 ton in odkup bo trajal do konca meseca avgusta. Tudi ponudba zgodnjih brusov je dnevno večja ter so se odkupne in maloprodajne cene znižale za 15 din pri kg.

V Pomurju je bila ponudba živine manjša od povprečja. Ponudba jajc je zadovoljiva. Tudi v Zasavju je ponudba živine manjša kot povprečje. Kmetijske zadruge se pritožujejo, da ne morejo kupiti živine po najvišjih dogovorjenih cenah, ker kmetje zahtevajo višjo ceno. Ponudba telet je zadnje čase nekoliko večja, zaradi česar je pričakovati, da se bodo odkupne cene za spoznanje znižale. Na svinjskih sejmih je vedno zelo malo kupcev. Ponudba prašičev, zlasti pa odjokov je izredno velika. Odjoke stare po 6 do 7 tednov, je mogoče dobiti po 3000 dinarjev.

Mariborski trg je bil v tem tednu zadovoljivo založen s češnjami, krompirjem, svežim zeljem in nekaterimi drugimi pridelki.

Okraj	Cena pri KZ	Cena na drobno	Cena na debelo
KROMPIR ZGODNJI			
Maribor	60	75	66
Murska Sobota	65	72	60
Trbovlje	60	60	47
Nova Gorica	35	46	40
FIZOL V STROČJU			
Maribor	—	100	—
Murska Sobota	150	170	—
Trbovlje	150	125	100
Nova Gorica	75	90	—
GRAH V STROČJU:			
Maribor	80—90	—	—
Nova Gorica	50	60	—
CEBULA:			
Maribor	55	65	63
Murska Sobota	60	70	—
Trbovlje	60	60	47
Nova Gorica	40	45	—
KUMARE:			
Maribor	140—160	—	—
CESEN:			
Maribor	65	80	72
Murska Sobota	100	120	—
RDECA PESA:			
Maribor	40	65	55
Nova Gorica	50	60	—
SOLATA:			
Maribor	40	50	45
Murska Sobota	40	50	—
Trbovlje	40	50	33
Nova Gorica	45	60	—
ZELJE ZGODNJE:			
Maribor	40	50	46
Murska Sobota	60	70	—
Nova Gorica	45	55	—
BUČKE:			
Nova Gorica	50	60	—
CESNJE:			
Maribor	40	50—55	52
Nova Gorica	30	40	35
BRESKVE:			
Nova Gorica Ia.	70	80	—
Nova Gorica IIa.	45	50	—
HRUSKE:			
Nova Gorica	55	65	—
PSENICA:			
Murska Sobota	32	36	—
RZ:			
Murska Sobota	29	33	—
KORUZA:			
M. Sobota (kg)	220—240	260	—
KOKOSI:			
M. Sobota (kg)	250—380	300—340	—
PISCANCI:			
Murska Sobota	27	31	—
GOVEDO SREDNJE KVALITETE:			
Maribor	100—170	240—300	—
Murska Sobota	135—145	260	—
Trbovlje	120—160	220—300	—
Nova Gorica	150	220	—
TELETA:			
Maribor	180—200	330—360	—
Murska Sobota	160	290—360	—
Trbovlje	190—215	320—340	—
Nova Gorica	215	360	—
PRASICI:			
Murska Sobota	150—205	350	—
Maribor	150—210	340—380	—
Trbovlje	175—200	320—350	—
Nova Gorica	200	350	—
JAJCA:			
Maribor	14	16	15
Murska Sobota	11	12	11
Trbovlje	13	14	13
Nova Gorica	14	17	—
MLEKO:			
Maribor	18—23	36	—
Murska Sobota	20—23	36	—
Nova Gorica	24	32	30

Torej se ob uvajanju ekonomskih cen v domove postavlja več vprašanj:

1. Ali ostane za te ustanove v veljavi Zakon o socialnih zavodih.
2. Ali so družbeni ekonomski pogoji že zreli za prehod na ekonomske cene in če so, kaj bo ostalo od socialnih funkcij teh ustanov.
3. Kdo in kako bo vplival na socialno strukturo bodočih gojencev in
4. kje bi po logiki razvoja ekonomske cene le morale imeti svojo skrajno mejo, da se te vzgojne ustanove ne bi prelevile v podjetja, slična gostinjskim in drugim uslužnostnim podjetjem z mnogimi nezgodnimi atributi, ki so tam že dosegle znani.

Sklep Sveta za šolstvo občine Center formalno ni v skladu z obstoječimi predpisi, je pa logična posledica gospodarnosti in vzpodbuda za reševanje mnogih neresenih vprašanj. V glavnem pove, kakšne dolžnosti bo še nadalje prevzemala občina nase, s tem pa tudi, katerih ne. In prav za to iščeemo rešitve, da bo vzgojna funkcija dijaških domov vedno večja, ne pa manjša.

Ivan Berce, upravnik doma DTSS, Ljubljana

Pridelovalne skupnosti se širijo

Občni zbori okrajnih združenj v Celju, Novem mestu in Mariboru — Premajhna skrb za nabavo in smotno izrabo mehanizacije — Vso pozornost pri izbiri upravnikov kmetijskih združenj

V Celju...

Bolj kot kdajkoli je nedavni občni zbor Okrajne združbe v Celju pokazal, da ima kmetijsko združenstvo v celjskem okraju močne temelje. Zlasti po izločitvi nekmetijskih dejavnosti združbe vse bolj postajajo močan činitelj na vasi. Kmetijske združbe so z odkupom pridelkov dobile velike možnosti za formiranje najrazličnejših skladov, s tem pa so okrepile svojo materialno podlago. Hkrati so z uvajanjem novih kooperativnih odnosov postale pobudnik socialistične preobrazbe na vasi. Ze lani se je razvil več kot 30 primerov pogodbenega sodelovanja med združenji in kmeti. Kljub velikemu zanimanju združenj za kooperacije pa je bilo vendarle nekaj primerov, ko so načrti za kompleksno obnovo sadovnjakov in vinogradov propadli, ker posamezni kmetje, ki so imeli svoje parcele sredi večjega obdelovalnega področja, niso čutili potrebe po napredku ter izboljšanju lastnih življenjskih pogojev. Zato bi bilo prav, če bi zakonodaja omogočila napredno gospodarjenje tudi v primerih, ko posameznik ali drugačni vzrok neče stopiti v korak s stremiljenji za racionalno izkoriščanje zemlje in za uvajanje sodobne agrotehnike.

Ceprav je vseh 8 poslovnih zvez, kolikor jih dela v celjskem okraju, že davno opravilo svoj obost, pa se vendarle zdi, da se bolj ukvarjajo z drobnim pospeševalnim delom kot pa koncentracijo svojih sil na uvajanju pogodbenega sodelovanja. Navzlic slabi sadni letini se je odkup sadja povečal za 4%, vendar je bilo kmetijsko tržišče še vedno neurejeno, z veliko posrednikov, največ motenji in nepravilnosti pa je bilo v prometu z lesom. Tudi dosedanje delo strojnih odsekov je pokazalo, da je kmetijska mehanizacija premalo izkoriščena, da pri delu s stroji, razen redkih izjem (KZ Prebold), ni smotnosti in sistematičnosti.

Dasiravno je petletni načrt razvoja kmetijstva v celjskem okraju zelo napet, so udeleženci občnega zbora optimistično gledali na njegovo uresničitev. Da bi pa ta načrt ne ostal

samo na papirju in da bi ga sprejeli v svoj delovni program vse združbene organizacije, bodo člani kmetijskih združenj temeljito razpravljali o letošnjih in prihodnjih nalogah. Po predvidenem programu bodo kmetijske združbene organizacije do sredine avgusta sprejele svoje delovne obveznosti za razdobje do 1961 leta. Okrajni perspektivni načrt predvideva povečanje proizvodnje za 7,6% na pram letu 1956, povečanje števila traktorjev na 680 s šestkrat toliko priključki, urejanje velikih plantaž, obnovo 1968 ha sadovnjakov, povečanje živinorejske proizvodnje za 50,47% in povečanje hmeljskih površin.

Na predlog Franca Lubeja so udeleženci občnega zbora sprejeli še tekmovalne za naslov najboljših kmetijskih združenj v okraju. Tekmovalne točke zajemajo najboljše izdelavo pelletov, načrta, organiziranje kooperacij, agrotehnične ukrepe, včlanjevanje kmetov v združbe, priprave na volitve prvih svetov združenj, zunanjo ureditev vasi ter najboljše izrabo kmetijskih strojev. Tekmovalne bodo trajale do konca oktobra leto.

Ob koncu občnega zbora je predsednik Franc Lubej podelil aktivni mladim združenjem iz Braslovca pokal za najboljši uspeh, ki so ga le-ti dosegli na nedavnem tekmovalnem mladih traktoristov v Zalcu.

V NOVEM MESTU...

Občnega zbora Okrajne združbe v Novem mestu so se, poleg delegatov kmetijskih združenj iz dosedanjega območja okraja, udeležili tudi delegati 19 kmetijskih združenj iz občin Brežice, Krško, Senovo in Sevnica, ki so po novi teritorialni razdelitvi priključene novomeškemu okraju. Sprejeli so sklep, da se 19 kmetijskih združenj iz omenjenih občin včlanijo v Okrajno združbo zvezo Novo mesto, ki bo posebej združevala 70 kmetijskih združenj in 5 poslovnih zvez. Hkrati z združenji se vključijo v novomeško OZZ tudi združbene organizacije iz priključenega dela dosedanjega trboveljskega okraja.

Iz poročila upravnega odbora, ki ga je podal predsednik Viktor Zupančič, in iz razprave so bile razvidne velike naloge, ki jih imajo združbe pri razvijanju kmetijske pridelave. Razvedseljivo je, da se je članstvo kmetijskih združenj močno povečalo. Samo združbe v dosedanjem novomeškem okraju so se lani povečale za 814 novih članov ali za 8%. Mnogo premalo pa se je v upravnih odborih žena in mladine, saj je v vodstvu združenj le 4,5% žena, mladine pa še manj. Pri združenjih je 15 aktivov mladih združenj s 450 člani. Kjer delajo aktivni mladih združenj, je mnogo laže uvajati sodobne načine kmetijske pridelave, kakor pa tam, kjer aktivna ni.

Pogodbeno sodelovanje v kmetijski pridelavi se širi zelo počasi. Vzroki za to so med drugim tudi v pomanjkanju strokovnega in politično razglednega kadra pri kmetijskih združenjih ter v premajhnem sodelovanju med združenji in ljudsko oblastjo. Perspektivni načrt razvoja kmetijstva predvideva med drugim povečanje pridelkov žit na 25 stovetov in krompirja na 220 metriskih stovetov na hektar. To povečanje bi pomenilo za skoraj dve milijardi več dohodka kot doslej. Da je take hektarske donose mogoče doseči, dokazujejo uspehi lanskega tekmovalca, v katerem so povprečno pridelali 30 metriskih stovetov pšenice in 350 metriskih stovetov krompirja na hektar.

Po občirni razpravi, ki je osvetlila stanje v posameznih združenjih in nakazala skupne naloge združenj in organizacij v okraju za napredok kmetijstva, so izvolili 21-članski upravni odbor in 5-članski nadzorni odbor. Obenem so sprejeli tudi nekatere spremembe v poslovnem okraju združbene zveze, ki se nanašajo v glavnem na prilagoditve novim zakonskim predpisom o poslovanju združenj in organizacij. Sprejeli so tudi proračun za tekoče leto. Upravni odbor so delegati pooblastili, da se sme zadolžiti za dograditev vinske kleti v Metliki v znesku 20 milijonov dinarjev in za gradnjo stanovanj v Novem mestu v znesku 24 milijonov dinarjev.

V MARIBORU...

V svojem poročilu je predsednik Edo Zorko poudaril, da je mehanizacija v združenjih vedno zelo šibka točka in ji ne posvečajo dovolj pozornosti. Kmetijske združbe so (od 280 milijonov lastnih sredstev) za nakup strojev porabile le samo 27 milijonov dinarjev ali 9,5%. Kakšno stanje pa je v tem pogledu v združenjih, nam priča dejstvo, da je nad 70 kmetijskih združenj v okraju brez traktorjev. Razen tega v kmetijski mehanizaciji prevladujejo majhni stroji, ki služijo v glavnem samo razdrobljeni kmetijski posesti. V zadnjem letu je bilo ustanovljenih 18 sadjarskih, 7 hmeljskih in 3 melioracijskih skupnosti. Razen tega so kmetijske združbe s posameznimi kmetovalci sklenile večje številne kooperacije za pridelavo poljščin.

Nadalje je bilo na občnem zboru ugotovljeno, da se kmetijski strokovnjaki premalo vključujejo v proizvodnjo, saj izmed 224 kmetijskih strokovnjakov dela neposredno v združenstvu le 50 strokovnjakov. Od tega je 39 strokovnjakov zaposleno na poslovnih zvezah, 4 na okrajni združbeni zvezi in komaj 8 v kmetijskih združenjih. Kmetijske združbe same pa imajo premalo razumevanja za vzgojo kadra, saj le ena izmed njih študijata bodoče strokovnjake na agronomski fakulteti. Nekoliko večje razumevanje imajo združbe za srednji strokovni kader; na srednji kmetijski šoli študijata 21 dijakov.

Na občnem zboru je bilo podanih lepo število predlogov za izboljšanje kmetijske pridelave in za širše uvajanje kooperacij. Kmetijske združbe naj bi, po sklepu občnega zbora, takoj sklenile svoje poslovanje s predpisi nove uredbe o kmetijskih združenjih. Poslovne zveze in kmetijske združbe pa naj vsključijo perspektivne in letne proizvodne načrte s podobnimi načrti občinskih ljudskih odborov, le-ti pa naj pomagajo kmetijskim združenjem.

Posestvo Skočjan pri Kopru ima lasten matičnjak za proizvodnjo trsnic. Vidimo ga na sliki zgoraj (foto Svabič)

Posestvo Škocjan pri Kopru

Kakor vsa posestva na Koprskem, je tudi posestvo Skočjan šele v izgradnji. Zato tu še nimajo delavskega upravljanja. Povprečno je zaposleno na posestvu 97 ljudi, trenutno pa razpolaga posestvo s 340 ha površin, ki so bile poprej last splošnega ljudskega premoženja ali pa optantov. Ko so posestvo leta 1954 ustanovili, je imelo samo 9 ha zemljišč, danes pa se razprostira od Skočjana prek Ankarana in obsega še ves Debeli ritč. Vsa ta zemljišča so že arondirana.

Posestvo je razdeljeno na tri proizvodne enote, na tri zaključene proizvodne okoliše. Na vsakem izmed njih je proizvodnja specializirana. Prvi okoliš je na področju Skočjana, obsega okrog 80 ha in ga imenujejo vinogradniško-sadjarski. Tu imajo lasten matičnjak za proizvodnjo trsnic, v glavnem pa bodo tu pridelovali namizno grozdje (53 ha novih nasadov). Drugi okoliš obsega meliorirane površine Ankaranske bonifike, obsega okoli 85 ha in je namenjen živinoreji ter poljedelstvu. Tu imajo 90 glav živine stvarjave pasme, večinoma krav, ki prebivajo v odprtem hlevu že štiri leta. Tu so posejali tudi velike komplekse italijanske pšenice, ki je prav te dni dozorela in bo, po cenitvah strokovnjakov, dala nad 80 metriskih stovetov zrnja na hektar. Nadalje se na tem obratu ukvarjajo še s semenarstvom. Pridelujejo semena raznih solat, radiča, čebule, petšišla, kr-

milnega ohrovtu in semena raznih drugih vrtnin. Tretji obrat obsega Debeli ritč, je po površini največji in je namenjen proizvodnji vina in pridelavi sadja. Doslej so tu zasadili 46 ha breskev (plantažni nasadi) in 38 ha vinogradov (ohaberne). Razen tega so zasadili še 9 ha mandljevecev, 3 ha orehov in 2 ha oljk.

Po perspektivnem načrtu bodo letno obnavljali od 80 do 100 ha vinogradov in sadovnjakov. Do spomladi (1959. leta) bo nanovo zrigolanih in obnovljenih nadaljnjih 100 ha. Za dokončno izgradnjo posestva bodo rabili še 187 milijonov dinarjev. Potrebne elaborate za nabavo kreditov so že predložili, vendar jim je zasedaj odobreno le 90 milijonov. Razen tega predvidevajo elaborirati za nabavo mehanizacije še 14.600.000 din, kar pa je v glavnem že realizirano.

Vsa ta ogromna vlaganja, obnova vinogradov in plantažnih nasadov, zasedaj še ne prinašajo nobenih dohodkov. Breskve so dale letos prve plodove, polno rodilo pa bodo verjetno šele čez dve leti. Isto je v vinogradi. Kljub ogromnim obnovljenim površinam polno rodi le 90 ha vinogradov. Sorazmerno največ jim sedaj prinaša še semenarstvo. Toda čez nekaj let, ko bodo začeli roditi na novo obnovljeni vinogradi in sadovnjaki, se bodo tudi škocjanski pridelovalci zjasnila čela in ustne razlezele v nasmehe. Tržišče pa bo mnogo boljše založeno z zlahkami pridelki sončne istrice. S. F.

Združnice prednjačijo v pogodbenem sodelovanju

Nazadnjaško gledanje na vlogo žena v gospodarstvu in v javnem življenju sploh, ki je ušlo se tu in tam in to tudi v združenjih organizacijah na vasi, pobijajo združnice same s svojim delom. Pri tem vodijo oitko na več strani: za uveljavljanje žene v gospodarstvu, za priznanje pravice sodelovanja in hkrati boj za gospodarski in kulturni napredok. Zlasti pri slednjem, so združnice v novomeškem okraju dosegle že pomembne uspehe, uspehe, ki jih upravljujejo do večjih pravic pri odločanju o gospodarjenju v združenju, kar pa jim še ponekod odrekajo. V upravnih odborih združenj je še vedno le 4,7 odstotkov žena. O tem in drugih problemih so razpravljale delegatke združenj na plenarnem okrajnega odbora združnic v Novem mestu.

Do lani so zbori združnic opravljali v glavnem prosvetno izobraževalno vlogo ter bili pospeševalci drobne kmet. Proizvodnje, številni tečajji, ki so jih v sodelovanju z drugimi organizacijami pripravili odbori združnic so v preteklih letih zajeli v okraju 17.400 žena in deklet. Združnice so uredile 220 vzornih vrtov, ki so najboljše propaganda za pridelavo zelenjave. Tečajji za izboljšanje prehrane so imeli velik uspeh. Pred sedmimi leti je bilo v

okraju prodanih kozarcev za vlaganje s skupno vsebino 3.200 litrov, lani pa 42.800 litrov. Pred sedmimi leti so kokošerejci naročili 900 piščancev priznane štajerske pasme, lani pa 12.000. V štirih vzrejnih vaseh se je 82 kokošerejcev vključilo v pogodbeno vzrejo kokoši štajerske pasme.

Deloma že lani, zlasti pa letos se je delo združnic preusmerilo v bitko za večje hektarske donose, za večje pridelke in za večje dohodke. Se več, združnice marsikje prednjačijo v uvajanju sodobnih načinov obdelovanja zemlje in pri vključevanju v pogodbeno sodelovanje z združenji na osnovi kooperacije. V devetih kmetijskih združenjih, kjer so združnice najbolj vključene v proizvodnjo, sodeluje 27 odstotkov združnic v pogodbeni proizvodnji z združenji. Združnice pri KZ Metlika, kjer je proizvodno sodelovanje najbolj razširjeno, so dosedaj že sklenile pogodbe za rejo 350 prašičev in kooperacijske pogodbe za pitanje 850 prašičev. Združnice v metliški združenji prednjačijo v pogodbeni proizvodnji z združenji pri poljščinah. Zanimivo je, da so nekatere združnice pri tej združenjski stopile v pogodbeno razmerje proti volji moških.

Navzlic pomembni, in večkrat vodilni vlogi združnic pri pre-

obrazovanju vasi in širjenju napredka, so še združbe, kjer združnice nimajo pri vodstvu združenja nobene besede. Pri KZ Straža ni nobene žene v upravnem odboru ali pospeševalnem odseku prav tako je tudi v Mokronogu in v Birčni vasi ter še kje. Je pa tudi precej združenj, kjer dobe združnice vso pomoč pri svojem delovanju. Take združbe so KZ Metlika, KZ Črnomelj, KZ Kostanjevica, KZ Adlešiči in druge.

V razpravi so delegatke — med njimi so bile tudi delegatke iz tistega dela trboveljskega okraja, ki je priključen novomeškemu — so zlasti govorile o oblikah dela, uspehih in težavah.

Na Bizeljskem združnice propagirajo rejo bekonov. Dale so pobudo za zgraditev napajalnice. Ker ni bilo sredstev, so priredile veselico in srečolov ter dobijek namenile za gradnjo napajalnice. Uredile so tudi zbiralnico mleka ter 6 toplih rej. V Piščah so združnice med drugim pričele akcijo za gradnjo javne kopalnice, priborile pa so tudi javno zdravstveno ambulanto. Na Mirni so združnice pričele pogodbeno pridelovati vrtnine in zelenjavo. Letos so v sodelovanju z združenji posadile 9 ha. Za pridelovanje vrtnin so se odločile ker je tu v načrtu gradnja moderne sušilnice za zelenjavo

Združnice v Hanjahu so se oprijele živinoreje, ki je za njihove kraje najvažnejša gospodarska panoga.

Predsednica Glavnega odbora zveze združnic Slovenije in ljudska poslanka ing. Vilma Pirkovič, ki je prisostvovala občnemu zboru, je v razpravi poudarila veliko vlogo združnic na poti v napredno kmetijstvo. Združnice se tudi v resnici vključujejo v veliko bitko za večje pridelke. Menila je, da je program kmetijske združbe hrati program delo združnic. Za to nalogo pa ni samo dovolj pripravljenost združenj, za to je treba usposobiti tudi združbe.

V razpravi so združnice govorile še o organizaciji vaških skupnosti in drugih zadevah, predsednik OZZ Viktor Zupančič pa je združnice še posebej seznanil z načrtom jesenske setve žitaric. Za predvidevane setve ozimnih žit v kooperacijah na površini 1500 ha. Načrt bo mogoče doseči le v skupnem sodelovanju združbe, občin in združenj, pri tem pa imajo združnice še posebno pomembno vlogo.

Po izvolitvi novega 13-članskega upravnega odbora so združnice sprejele samo en sklep: uresničiti proizvodne programe kmetijskih združenj! r.

Neurejen kataster

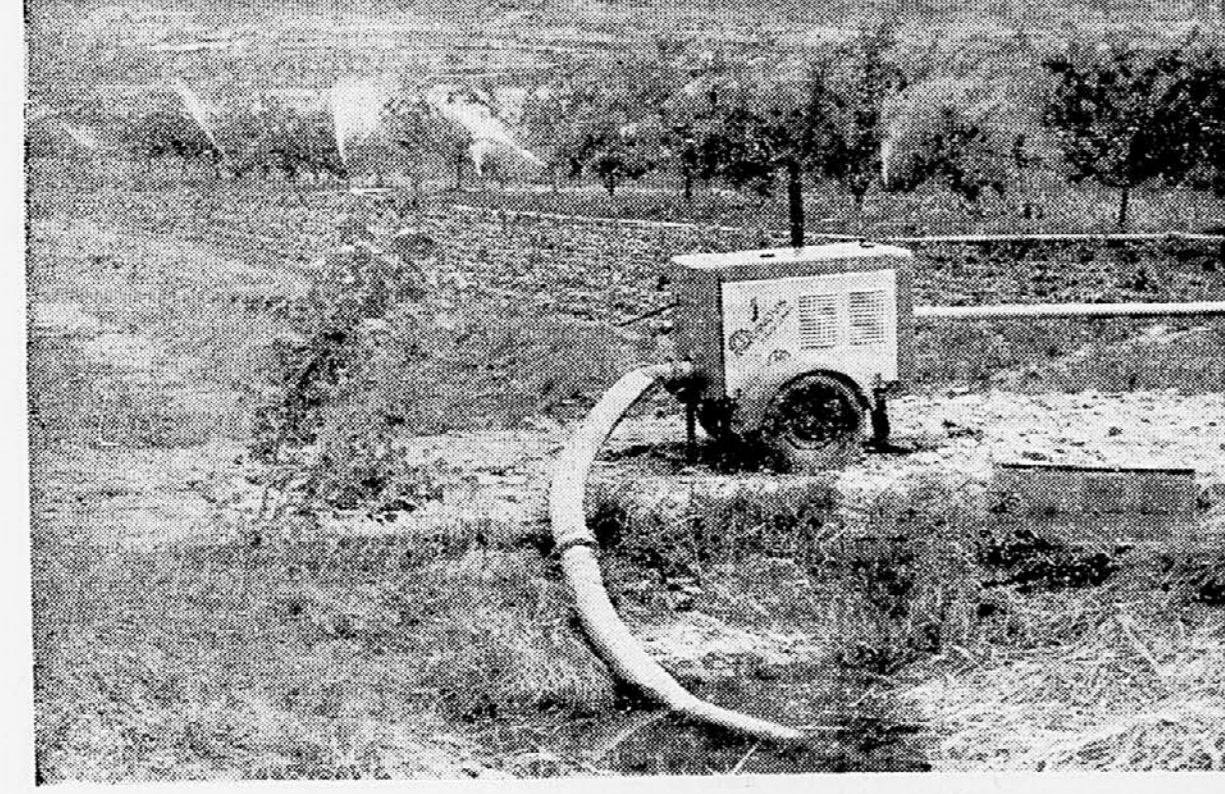
Kmetijski volivci novomeškega okraja so na letošnjih zborih ponovno načelnjil vprašanje neurejenega katastra v okraju.

Katastrski vpis lo v resnici zelo pomanjkljivi in neurejeni. Kataster je star že nad 130 let, že več desetletij pa ni bilo v njem izvršeni popravi zaradi sprememb kultur, menjave lastnika za vsamezne parcele itd.

Tako je bila cesta Dobindol-Dolenjeke Toplice grajena nekaj let po prvi svetovni vojni, sprememba lastništva vrtne in kulture, ki so nastale zaradi graditve te ceste, pa še danes ni vključene v kataster. Prejšnji lastniki še danes plačujejo davek od teh parcel, kot da ni bilo nobene spremembe. Mnoge spremembe so nastale v naseljih. Tam, kjer so bile še pred leti, ali takrat, ko je bil kataster delan, plodne površine, so danes stavbe. V tem času na so bile nekatere neprodane površine spremenjene v njive, vrtove in vinograde.

Posebno pereča je zaradi neurejenega katastra v tistih vaseh konstatacijsko-podbožke občine, katerih vsučani so bili za časa vojne izseljeni, na njihove domačije pa naseljeni Kočevarji. Ti so pri obdelavi zemlje kratkotalno pomotall ven mejnike med parcelami. Lastniki zemlje v teh vaseh še prev posebnost željo ureditve katastra. Zemljarija se odmerja posameznim lastnikom na osnovi katastrskih podatkov, zato je razumljivo, da ta odmera ne more biti točna. Nekdo plačuje od zemlje, ki jo je dolgo ne uživa, drugi pa ne plačujejo od tistega, kar uživa.

O neurejenem katastru v novomeškem okraju je razpravljali tudi že okrajni ljudski odbor na seji obeh zborov in sprejel sklep, da je treba kataster urediti in privediti sedanjemu stanju. Sedaj je potrebna le, da bodo za to nujno nalogo zagotovljena sredstva v proračunih ljudskih odborov, da bo sklep okrajnega ljudskega odbora tudi uresničen. Mnogo sodelovanja na račun črni mere zemljišče bi s tem odpadlo.

Letošnja spomladanska suša bi pridelovalcem s posestva Skočjan pri Kopru prizadejala precejšnjo škodo, če jo ne bi le-ti pričakali pripravljani. Oskrbeli so se namreč z agregatom tovarne Agrolindus za umetno namakanje, ki ga vidimo na sliki. Ko smo posestvo obiskali, je bil agregat v polnem pogonu in je razprševal vodo skozi 18 razpršilcev. Znal pa je tudi, da pravilno in izdatno zagonejene kulture mnogo bolje prenašajo sušo, zato so se uspešno poslužili tudi tega načina obrambe proti suši (foto Svabič)

Ureditev tržišča pri tako razdrobljeni kmetijski in živinorejski proizvodnji kot vlada pri nas je prav gotovo težavna naloga.

Tega ne obkličuje samo potrošniki, temveč tudi trgovina, kmetijske organizacije in strokovna služba. Težko je predvsem doseči izenačenje blaga po kakovosti, naj bo to mleko, meso, pitana živina, prašiči ali karkoli; še težje je večkrat zagotoviti enakomerno proizvodnjo blaga določene kvalitete. Odstotek prometa, ki odpade na državna posestva, ki imajo že urejeno proizvodnjo, je v primerjavi s potrebami notranjega trga in izvoza še majhen. Zagotovitev zadostnih količin pridelkov, ki jih daje živinoreja in izenačevanje kakovosti tega blaga, ki se pojavlja kot pereč problem posebno pri izvozu, je osnovni namen rajonizacije živinorejske proizvodnje.

Načrt rajonizacije je sestavila posebna komisija strokovnjakov v sodelovanju z okrajnimi komisijami, ki so dale ustrezne predloge, in je v bistvu praktična razlaga tega, kar predvideva Zakon o izkoriščanju kmetijskih zemljišč, ki je izšel v 40. številki Uradnega lista LRS, 31. oktobra 1957. Predlog je že v celoti odobril živinorejski

Rajonizacija živinorejske proizvodnje in njen pomen

odbor pri Republiški poslovni zvezi, ko ga bodo sprejeli še okrajni ljudski odbori, bo vedeljal za vse proizvajalce in zato je prav, da spoznamo nekaj značilnosti, ki jih predlog rajonizacije predvideva.

Pri sestavljanju načrta proizvodnje so strokovnjaki ugotovili, da brez pravilnih odnosov med cenami mleka, goveje živine in prašičev ter cenami krmil ne moremo zagotoviti osnovnega namena: enakomerno proizvodnje vseh živinorejskih pridelkov. Zato rajonizacija predvideva tudi vskladitev cen med posameznimi pridelki. Nadalje je izvajanje rajonizacije odvisno od dobro urejene živinorejske strokovne službe. Tudi za ureditev le-te je komisija dala svoje predloge. Končno so predvideli še najpotrebnejše investicije, ki jih bo treba izvršiti v posameznih proizvodnih rajonih in posebne naloge, ki jih imajo kmetijske združbene organizacije.

Značilnost predloga o rajonizaciji je predvsem v tem, da določa področja, kjer bodo pridelovali posamezne živinorejske proizvode (mleko, mlado pitano živino, starejšo glavno živino, piemensko molzno živino, živino za pitanje, prašiče za meso, odstavnice, perutnino, konje in ovce). Dosedanje rajonizacije so določale samo področja, kjer naj bi redili posamezne pasme in zato so bile to pasemske rajonizacije, ki s proizvodnjo niso imele dosti skupnega. Rajonizacija proizvodnje upošteva predvsem tržne presežke in tržne okoliščine in tako neposredno vpliva na ureditev trga in pospeševanje določene vrste proizvodnje v posameznih okoliših.

Pri določanju obsega in meja posameznih področij je komisija upoštevala prirodne pogoje, ki jih imajo posamezni kraji, tradicijo v pridelovanju in bližino potrošnih središč, klavnice, mlekarne in predelovalne industrije. Vsklajevanje teh pogojev z možnostmi prodaje je nujno

usmerjala pridelovalce v določeno smer, če bodo hoteh, svoje pridelke bolje vnovčevati. Tako bo postal končno morda tudi naš kmet — blagovni prizvajalec in ne zgolj samoprekrbovalec. Seveda bodo smele zavredne sklepati pogodbe za organizirano proizvodnjo le za tiste pridelke, ki so določeni v posameznih rajonih; proizvajalci pa bodo deležni strokovne in materialne pomoči samo za tisto vrsto proizvodnje, ki kaj pomeni za tržni proizvod.

Tako je na primer v področju proizvodnje mleka določeno, da morajo kmetje rediti večji odstotek krav kot mlade živine in dobe od vseh pridelkov najboljše plačano mleko. Tod bo osnovna naloga pospeševalne službe in kmetijskih združenj, da organizirajo načrtno proizvodnjo kreme na travnikih, pašnikih in na njivah. V področjih, določenih za prašičerejo, bodo morale združbe izvesti proizvodno sodelovanje in nabaviti parne kolone za parjenje krom-

pirja in zgraditi posamezne postaje za mleko. Tako bodo strokovnjaki tod na eni strani skrbeli za molzne živali z velikim odstotkom tolsče, za krmosno osnovo, ki jo te živali zahajevajo, za visoke pridelke krompirja, ki daje osnovno krmno za prašiče, za izgradnjo silosov za kisanje krompirja in za rejo dobrih prašičev, ki bodo dajali več mesa. Vse to so prav gotovo še vedno obsežne naloge, čeprav je način proizvodnje z usmeritvijo dokaj poenostavljen.

SEJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA-CENTER

Mnogo razprave okoli stanovanj

Ljubljana, 27. junija. Odbor-niki občinskega ljudskega od-bora Ljubljana-Center so na popoldanski seji po skoraj dve-urni razpravi sprejeli poročilo upravnega odbora Kreditnega sklada za zidanje stanovanj-skih hiš občine Center in pred-log pravnih tega sklada.

V poročilu upravnega odbo-ra je rečeno, da je bil v okviru mestnega plana gradnje občinski gradbeni plan neza-dostno pripravljen in je zato upravni odbor moral vnovčiti skoraj polovico svojih sredstev na območjih drugih občin, kjer so se gradnje v okviru mestnega gradbenega plana izvajale z vso intenzivnostjo, tako v Savski koloniji, v Siskih in v Mostah. Kreditni sklad je bil v občini Center porabljen v višini 567 milijonov dinarjev, v

občino Bežigrad pa se je pre-lilo 234 milijone, v občino Mo-ste 135 milijonov in v Šiško 126 milijonov dinarjev.

Prav zaradi nepravilne gra-dbenega gradbenega plana, je poudarjeno v poročilu, je bil upravni odbor Kredit-nega sklada odvisen v svoji kre-ditni politiki od Zavoda za sta-novanjsko izgradnjo, ki je pre-vezel nase tudi politiko razde-ljevanja in prodajanja stanov-anjskih enot, in sicer po načelu »stanovanja tistim, ki imajo denar«. Neodvisno politiko kreditiranja je upravni odbor tega sklada lahko izvajal le pri obravnavanju kredit-iranja stanovanjskih zadrug, področnih komunalnih organi-zacij, hišnih svetov in zaseb-nih gradenj.

Razprava okoli tega poročila je bila razgibana in so odbor-niki zahtevali pojasnila, zakaj se je polovica sredstev občinskega kreditnega sklada potro-šila v drugih občinah. Strinjali so se s tem, če v Centru načrti niso bili izdelani, da so sred-stva bila porabljena v drugih občinah, ker konec koncev je stanovanje tu ali tam enako dragoceno, vendar pa je treba ugotoviti zakaj projekti niso bili pripravljani in določene lokacije.

Tako je odbornik Ostoja Tu-ma dejal, da je težnja Zavoda za stanovanjsko izgradnjo, da bi se gradilo le v Savskem na-selju premočna in da bi morali občinski ljudski odbori samo-stojno sklepati o svojih sred-stvih. Obsodil je tudi načelo

Zavoda, da stanovanja tistim, ki imajo denar. V današnjih prilikah je taka politika, milo rečeno, neumestna.

Odbornik Uroš Ruprecht je dejal, da ga poročilo uprave-ga odbora Kreditnega sklada neprijetno preseneča, ker se je polovico sredstev sklada preli-lo v druge občine, zlasti zato ker ni verjetno, da bi bili temu vzrok samo neizgotovljeni načrti. Po njegovem mnenju je Zavod postal nekaj, kar nima nič skupnega z našim komu-nalnim sistemom, ker sklepa in odloča o stvareh, o katerih mora sklepati samo komuna. Odbornik zbora proizvajalcev Franc Svab je v razpravi po-udaril, da Zavod vsakogar, ki se zanima za gradnjo v Centru napoti v Savsko naselje in ta-ko kaže, da v tej občini sploh ni mogoče graditi. Zadeva je toliko bolj neprijetna, ker se na zborih volivcev govori naj-več o stanovanjih, o številu novih stanovanj, vendar pa v tej občini ostaja le pri besedah. Odbornik Aleš Jelenc je odbornikom pojasnil, da je bilo v občini Center izdanih lo-kacij za nad milijardo dinar-jev in izgovor na lokacije ni na mestu. Za vse predele, kjer so bile izdane lokacije so bili izdelani projekti že pred enim letom in prediskutirani pri me-rodnih organih. Vendar se gradnja ne premakne z mrtvega tira.

Če bo vsak po svoje, ne bo šlo

so med drugim ugotovili na plenumu OSS v Novem mestu

Povečanje števila zaposlenih za 3 odstotkov, izpolnitev let-nega plana v prvih treh mese-cih z 20 odstotki in dvig plačnega sklada za 19 odstotkov ka-že, da dvig storilnosti ni v raz-merju s številom zaposlenih in plačnim skladom.

Res je bil večji del nove de-lovne sile sprejet na delo ob koncu prvega tromesečja in da podjetja sezonskega značaja kot tudi kmetijstvo, v prvem tromesečju ne proizvajajo ve-liko, vendar gornji pokazatelji narekujejo sindikatom in or-ganom delavskega samoupravljanja večjo pozornost do pro-izvodnje.

Kot na raznih drugih foru-mih, so tudi na plenumu okraj-nega sindikalnega sveta pouda-rili nujnost tesnejšega sode-lovanja podjetij in komun. To se je zlasti pokazalo kot potrebno pri predlogih okraja in občin, da bi uvedli 10-odstotni proračunski prispevek na osebni do-hodek. Občine so te predloge pripravile in vstavile postavko dohodkov iz tega naslova v proračune, ne da bi se poprej posvetovale s kolektivni. Občinski ljudski odbor Novo mesto je prišel s predlogom o 10-od-

stotnem posebnem proračun-skem prispevku na sejo obeh zborov, vendar sta oba zbora predlog zavrnila. Edino občins-ki ljudski odbor Črnomelj je sprejel odlok po poprejšnjem dogovoru s podjetji in to v raz-ponu 1 do 10 odstotkov.

Dokaj je bilo razprave o pre-koščevanju tarifnih pravilni-kov v okviru ter pomoči, ki naj bi jo dali kolektivni komun-i za reševanje skupnih nalog. Na-vedli so primer cestnega trans-portnega podjetja, ki je povečalo plače iz dela dobička uslužbenecem v znesku od 6 do 10 tisoč dinarjev in z veljav-nostjo od 1. oktobra 1957 dalje delavcem pa urne mezde od 1 do 10 dinarjev na uro z veljav-nostjo od 1. januarja 1958. Omenili so tudi nekatera manj-ša podjetja, ki so delila znatne presežne plače. To pa jih ni motilo, da ne bi na občinskih zborih njihovih sindikalnih po-družnic kritizirali občino, češ da jim ne pomaga izboljšati in povečati poslovanje.

Na plenumu so tudi pravilno poudarili, da ni dovolj, če komuna samo prikaže in prej-me pomoč podjetij, potem na sama razpolaga s sredstvi, pač pa je potrebno, da kolektivni vedo, kam so se potrošila sred-stva. Komunbe bi morale imeti izdelan vrstni red najbolj nu-jnih potreb in s tem priti pred kolektive.

Cedalje bolj resen problem v podjetjih novomeškega okraja so nezgode pri delu, zlasti pa izvem delovnega mesta, na poti na delo ali z dela. V pogledu delovnih nezgod je novomeški okraj med prvimi v republiki. Naraščajoče delovne nezgode terjajo posebno skrb sindikalnih podružnic in organov de-lavskega samoupravljanja za higiensko-tehnično zaščito de-la. Znaten del nezgod gre na račun nove delovne sile pa tudi alkohol in utrujenost zaradi dolge poti do kraja zaposlitve ter delo izven delovnega mesta imajo pri tem svoj delež.

Plenum je, okazol, da se sindikat v okraju čedalje bolj uveljavlja. Zlasti kaže, da sindikalne podružnice dokaj do-bro poznajo problematiko v

Mednarodni študentski seminar v Ljubljani

Od 30. julija do 6. avgusta bo v Ljubljani IV. mednarodni študentski seminar, ki se ga bodo udeležili študenti okoli 20 narodov. Na seminarju bodo razpravljali o prečnih političnih in gospodarskih zadevah, o vlogi majhnih držav in o tu-rističnih krajih Slovenije.

Gasilsko slavlje v Tuhinjski dolini

V Tuhinjski v Tuhinjski do-lini so na proslavi 50-letnice gasilskega društva razvili nov gasilski prapor, ki mu je bo-troval eden izmed najstarejših članov društva tov. Cevc iz Po-čaja. Za svoje 50-letno delo-vanje pri tem najstarejšem po-deželskem gasilskem društvu v kamniški občini je bilo odliko-vanih z zlato gasilsko kolajno 5 članov. Odlikovani jim je v lepem nagovoru izročil zastopnik okrajne gasilske zveze tov. Jože Berlec. Na proslavi je go-voril o društvu šolski upravi-telj tov. Mihelič, domači pevski zbor in pionirji pa so izvajali kulturni del programa. Gasil-cem v Smartnem gre ob 50-let-nosti društva veliko priznanje tudi za kulturni napredek Tu-hinjske doline.

»PRIPOROČLJIV FOTOGRAF«

V dne 26. in 27. maja je imela naša sindikalna podruž-nica Kolodvorske restavracije ekskurzijo po Primorskem. Ob tej priložnosti se je skupina ustavila tudi v Portorožu. Kolektiv si je zaželel tudi nekoli-ko kopanja, ker je bilo vreme zelo lepo in toplo. Čas je bil kratak, zato je bilo malo ča-sa na razpolago. Treba je bil oditi po predvidenem načrtu naprej. Ze poti koncu kopanja pa je prišel fotograf, ki je fotografiral kopalce po želji. Vsi navdušeni so se dali foto-grafirati, da bi imeli slike za spomin na ta izlet, posebno ker je bilo veliko članov, ki so prvič videli te kraje. Fotograf je zahteval za naročene slike akonta 'jo, ki so jo vsi plačali takoj. Obljubil je, da bodo slike do 27. maja že dogotovlje-ne, vendar pa jih še do danes nismo prejeli. Imamo samo potrđilo, čeprav smo dvakrat urgirali, ni do danes še nobe-nega odgovora. Smatramo tak način poslovanja za navadno goljufijo!

Vsem, ki potujejo v Portoro-ali Piran pa svetujemo, da se takih fotografov izogibajo. — Naslov firme pa je obrtna de-lavnica FOTO GALEE Piran 305.

Sindikalna podružnica Kolodvorske restavracije, Ljubljana

Mednarodni študentski seminar v Ljubljani

Od 30. julija do 6. avgusta bo v Ljubljani IV. mednarodni študentski seminar, ki se ga bodo udeležili študenti okoli 20 narodov. Na seminarju bodo razpravljali o prečnih političnih in gospodarskih zadevah, o vlogi majhnih držav in o tu-rističnih krajih Slovenije.

Gasilsko slavlje v Tuhinjski dolini

V Tuhinjski v Tuhinjski do-lini so na proslavi 50-letnice gasilskega društva razvili nov gasilski prapor, ki mu je bo-troval eden izmed najstarejših članov društva tov. Cevc iz Po-čaja. Za svoje 50-letno delo-vanje pri tem najstarejšem po-deželskem gasilskem društvu v kamniški občini je bilo odliko-vanih z zlato gasilsko kolajno 5 članov. Odlikovani jim je v lepem nagovoru izročil zastopnik okrajne gasilske zveze tov. Jože Berlec. Na proslavi je go-voril o društvu šolski upravi-telj tov. Mihelič, domači pevski zbor in pionirji pa so izvajali kulturni del programa. Gasil-cem v Smartnem gre ob 50-let-nosti društva veliko priznanje tudi za kulturni napredek Tu-hinjske doline.

»PRIPOROČLJIV FOTOGRAF«

V dne 26. in 27. maja je imela naša sindikalna podruž-nica Kolodvorske restavracije ekskurzijo po Primorskem. Ob tej priložnosti se je skupina ustavila tudi v Portorožu. Kolektiv si je zaželel tudi nekoli-ko kopanja, ker je bilo vreme zelo lepo in toplo. Čas je bil kratak, zato je bilo malo ča-sa na razpolago. Treba je bil oditi po predvidenem načrtu naprej. Ze poti koncu kopanja pa je prišel fotograf, ki je fotografiral kopalce po želji. Vsi navdušeni so se dali foto-grafirati, da bi imeli slike za spomin na ta izlet, posebno ker je bilo veliko članov, ki so prvič videli te kraje. Fotograf je zahteval za naročene slike akonta 'jo, ki so jo vsi plačali takoj. Obljubil je, da bodo slike do 27. maja že dogotovlje-ne, vendar pa jih še do danes nismo prejeli. Imamo samo potrđilo, čeprav smo dvakrat urgirali, ni do danes še nobe-nega odgovora. Smatramo tak način poslovanja za navadno goljufijo!

Vsem, ki potujejo v Portoro-ali Piran pa svetujemo, da se takih fotografov izogibajo. — Naslov firme pa je obrtna de-lavnica FOTO GALEE Piran 305.

Sindikalna podružnica Kolodvorske restavracije, Ljubljana

Kočevska za Dan borca

Organizacije ZB NOV se skup-no z ostalimi množičnimi orga-nizacijami v kočevskih občinah pripravljajo na prazno-vanje Dneva borca. Letošnje praznovanje bodo povežali s po-častitvijo 15-letnice bojev v la-Sutjeski. V okviru teh proslav je bilo v Kočevju že več prire-ditev, na katerih so obujali spo-mina na boje v Sutjeski. Osred-nina proslava pa bo v Kočevski reki, kjer se bodo zbrali člani partizanskih tehnik in grafik.

Dan pred praznikom bodo iz Kočevske reke odšli v tri smi: i partizanske patrulje. Prva bo v nadaljevala pot čez Ajbel na Doljno brigo ter tam odkrila padlemu grafiku in tehniku partizanske tehnike spominsko ploščo in tudi ploščo na poslopju šole. Druga bo šla proti Cabru

in se končno ustavila v znani partizanski važi Travniki, ki je bila v juliju 1942 popolnoma po-žgana. Smer tretje pa bo proi Grčarica, kjer bo odkrila spo-minsko ploščo. Poleg mitingov, ki jih bodo priredile patrulje, bodo le-te obiskale tudi nekada-nje partizanske družine in borce.

Na večer pred praznikom bo v Kočevski reki velika sloves-nost v dvorani DPD »Svobode«, v okolici pa bodo zakurili kre-sove in ob njih obujali spome-ne na nekdanje težke dni. V Kočev-sko reko bo iz Ljubljane vozil poseben vlak, iz Kočevja do Kočevske reke pa bodo vozili avto-busi. Na sam Dan borca bo veliko množično zborovanje in polaganje vencev pred spomenik padlih borcev.

Organizacija Zveze borcev v Starem logu bo proslavila Dan

Sport

Na pravem mestu in v pravilni vlogi

O DELU OBČINSKEGA SVETA ZA TELESNO KULTURO LJUBLJANA-SISKA

K člankom in razpravam, ki smo jih v zadnjem času v našem listu posvetili splošni telesni vzgoji, predvsem pa raznoterim problemom okrajnih in občinskih svetov za telesno kulturo ter sportu v delovnih kolektivih, navezujejo tokrat nov prispevek. O delu občinskega sveta za telesno kulturo Ljubljana-Siška v zadnjih tednih smo se pomenili z njegovim predsednikom M. Mrakom.

Novi, v našem svetu so pred-vsem skupni sestanki sveta z upravnimi odbori posameznih terenskih organizacij. Tak je bil na primer pred dnevi sestanek s telesnovozgojnim društvom Partizan (Ilirija) v Zgornji Siški. Po prvem nezapušeni se je razvila temeljita razprava in zares koristni sklepi, je menil sprva predsednik Mrak. Hkrati je dodal, da po formalni združitvi Partizana in DŠP Ilir-ija v januarju letos novi kolektiv bistveno še ni napredo-val, vendar vse kaže, da bo na-posled je našel najboljšo pot. Razcepjenosti in nesoglasij v vrstah društvenih voditeljev ni več, povrh pa so novi upravni odbor okrepili nekateri zelo

je slabo spričevalo za kar osem, doslej prav prizadevnih strel-skih družin.

Taki ukrepi občinskega sveta za telesno vzgojo Ljubljana-Siška bi bili za zgled in pose-mnanja vredni tudi v drugih občinah.

»Tako delamo pri nas in reči moram, da si je svet že pridobil pravo mesto in vlogo med orga-nizacijami in forumi. To kaže tudi dva milijona dinarjev dota-cij za telesnovozgojno in športna društva, ki jih je svet izposloval v letošnjem občinskem proračun-u. Vsota bo nedvomno vsaj delno krila materialne stroške za vzdrževanje številnih naprav po posameznih enotah. Razen tega bo nekaj sredstev za telesnovozgojno in športna društva še iz občinskega sklada SZDL za družbene organizacije (50 odstotkov). Za pa podjetja doslej še niso povsem podprla zdravih prizadevanj sveta in SZDL, ne dajejo reklamnih objav, neposrednih podpor itd., saj se je v podludnem letu nabralo v skladu SZDL samo 800.000 din. Koristnejše bi bilo, da bi na-posled je pokazala dovolj raz-umevanja telesnovozgojni svet pa bi tako lahko preudarno raz-deljeval razpoložljiva sredstva.

Svet za telesno vzgojo občine Šiška je torej krenil lepo obe-tajočo pot.

Šahovski dvoboj SZ — Jugoslavija je zaključen 19,5 : 12,5 - dobijeno za SZ

V OSTALEM: 4 REMIJI IN 3 PORAZI!

Predsmočnojm je v glavnem končalo IV. kolo četverkrož-nega šahovskega dvoboja med SZ in Jugoslavijo. Do 22. ure se je 6 parov razšlo z naslednjimi izidi:

Keres : Gligorić remi v 22. potezi, Matanović : Geller remi v 28. potezi, Djurašević : Tajma-nov 0:1, Boleslavski : Trifunović remi v 31. potezi, Suetin : Ra-bar 1:0 in Bertok : Kroguš remi v 15. potezi.

Ivkov je kot črna prekinil partijo v »verjetno« izgubljeni situaciji. Fuderer je zamudil uspeh, ko je bil v kritičnem po-ložaju, vendar bo moral zastavi-ti vse napore, če bo hotel iz-velič remi.

Sovjetska zveza je vodila s 16:11 (5).

V prekinjeni partiji med Kor-čnovom in Ivkovom so bile igra-ne samo štiri poteze, dokler se Ivkov ni prepračil, da je vsako nadaljnje upiranje zaman. Part-ija se je po 44 potezah končala z zmago gosta.

Z odlično igro pa je zato Fu-derer v sicilijanki srečno prišel do druge kraljice, narkar se je Kotov takoj vdal. Partija je bila igra na 49. poteze.

Prekinjena partija iz III. kola med Suetinom in Bertokom je bila zaključena, kakor se je splošno računalo, z remjem po 43 potezah. Danes sta nasprot-nika potegnila vsak še po tri-krat.

Zagreb, 27. jun. Obe prekin-jeni partiji od sinoči sta se danes zaključili: neodločeno — s po eno zmago za Ruse in nas.

Dvoboj Milić-Polugačevski, ki se v III. kolu še ni končal, se je po računih vnaprej končal z zanesljivo zmago Polugačevske-ga, Milić se je vdal po 43 po-tezah.

Sovjetska zveza vodi z 18,5 : 12,5 (z eno neodločeno partijo med Gellerjem in Matanovićem).

NOV VETER MED NOVOMEŠKIMI ODOJKARJI

Novomeški odbojkarji v prvem delu zvezne odbojarske lige ni-šo opravili svoje naloge kdo ve kako zadovoljivo. Tudi med splo-madamskim odmorom so v zve-znem počivali. V zadnjem času pa se je v njihovih vrstah nekaj zga-nilo. Po sklepu društvene uprave je trening z odbojkarji prevzel bivši državni reprezentant izž. Bergant, ki je začel smotno de-lati z ekipo, tako da se zdaj pol-noštevilno zbira pri treningih. Se-daj upamo, da se bo nagrada za vložen trud kmalu pokazala tudi na tehnični kar bi prespešilo od-hod novomeških odbojkarjev iz tega zveznega tekmovalja.

Podbrozje na Gorenjskem

Kmetijska zadruga je nedavno priredila ekskurzijo po Slove-niji, ki se je udeležilo 45 čla-nov. Obiskali so selekcijsko postajo Loče, kmetijski poseviti Rogoza in Pohorski dvor ter kmetijsko in vinogradniško po-seststvo Pekre pri Mariboru. Čla-ni zadruge iz Podbrozja so se zelo zanimali na teh posevstih za živinorejo in sadjarstvo. Po-leg tega so obiskali še Pohorje, Maribor, Ptuj, Rogoško Slatino, Celje itd.

Smrt na progi

V četrtek ob 17. in nekaj minu-t je doletela smrt 18-letnega Hasana Latifa iz vasi Kladuže v Bosanski Krajin, ki je bil zaposlen kot de-lavec v kamolomu Verd. V kri-čnem trenutku je hitel po progi. Od Ljubljane proti Verdju je vozil potniški vlak, v tem pa ga je drugi podri in ubil. Zaradi nesreče je imel potniški vlak 20 minut za-pomni. Nesreča je nov tragičen do-kaz, kako nevarno je hoditi po progi, zlasti pa se je nevarno umi-kati pred vlakom na drugi tir.

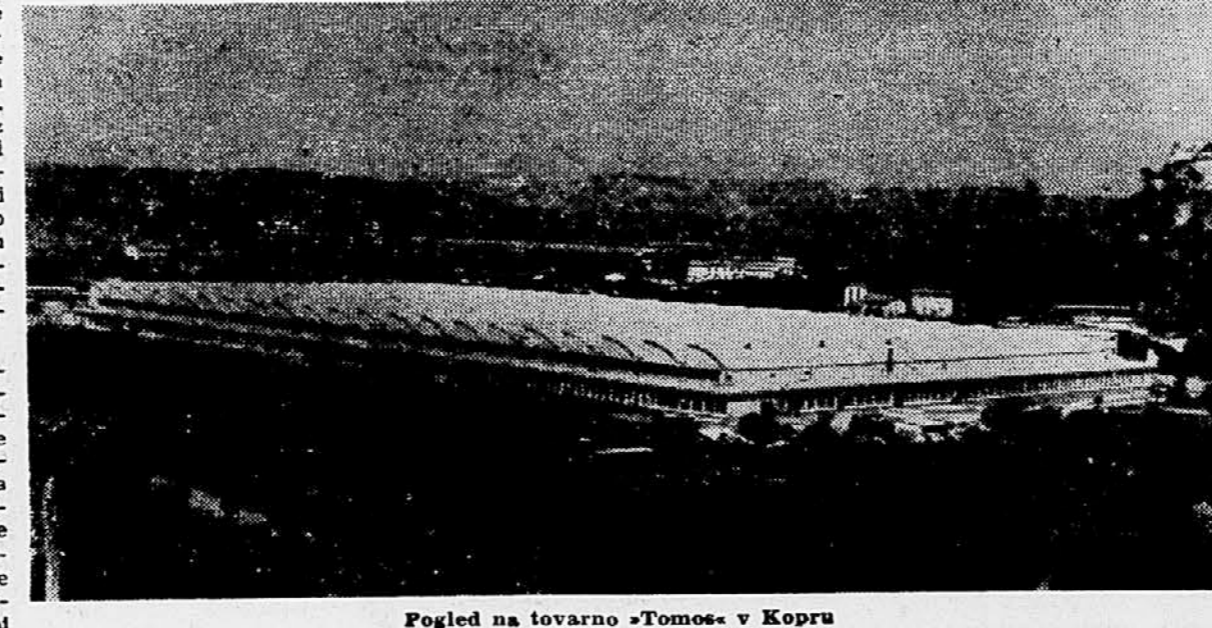
Tacen je spet na vidiku

V nedeljo, 6. julija, se bodo spet odprle zavornice v Tacnu in naj-boljši kmetijski in kajakaški Evro-pe bodo na razbeshnih valovih spet pomerili svoje moči. Pripravljenih je šest držav, razen Jugos-lavije še Italija, Poljska, Vzhod-na Nemčija, Avstrija in Francija. Zahodna Nemčija, ki se je doslej udeleževala naših prireditev, leto-s ne bo mogla poslati svojih tekmo-valcev, ker imajo prav te dni svoje državno prvenstvo.

Vsega skupaj bodo tuje države poslane na prvenstvo 26 ekip, in sicer 4 dvočlanske kanuje in 19 tekmo-valnih kajakov. Konkurenca bo močna. Med tujimi tekmovalci bo-mo imeli priložnost videti tudi oba svetovna prvaka, vzhodna Nemca Friedricha in Kleinerta, bivša svetovna prvaka, Francoza Nevena in Pothalsna, Avstrijca Daneka, ki je bil lani v Tacnu drugi, spet Vzhodna Nemca Schu-berta in Goetha, za katera pravi-vo, da sta verjetno letos boljša kot oba svetovna prvaka v ka-nuju, itd. Presenečenje utegnelo privedati tudi Poljaki, ki so kot močnejši iz leta v leto boljši.

»Čez Col«

Tradicionalne (IV.) medklub-ske kolesarske dirke Odreda »Čez Col« na progi od Ljubljane do Ajdovšine in čez Col ter Črna vrh v Ljubljano zadržati (160 km) ne bo jutri, ker so bili pri-reditelji primorani odgovoriti na elitno domačo preizkušnjo na po-snejši čas. V zadnjem trenut-ku so namreč odpovedali ude-ležbo številni tekmovalci iz tu-jine in še drugih republik, ker pojdejo prav to nedeljo na spo-minske dirke v proslavo 15-let-nice Sutjeske. Prav zato so pri-reditelji, ki so za dirko sicer pripravili že vse, raje odgodili izvedbo priljubljene vožnje, ki bi okrajna prav gotovo trpela na ugledu.

Pogled na tovarno »Tomoš« v Koprju

Tovarna dekorativnih tkanin za zgled

Ljubljani bo v nedeljo dopoldne praznovala štiridesetletno usta-ovitve. Razen drugih prireditev bo ob tej priložnosti s prvimi tekmalni izročili namenu tudi no-ve športne objekte nam planom ob-voznih igrališč za odbojko, ko-sarko in ballnanje, strelšče ter druge naprave so delavci in de-lavke zgradili na pobudo direktor-ja Bernarda Rodeta s prostovol-ji delavcev zgradila nova, prepo-trebno telesnovozgojno karšiče.

Tovarni dekorativnih tkanin gre vsekakor velika hvala, da je v lastni delavnici in tem področju Ljubljane zgradila nova, prepo-trebno telesnovozgojno karšiče.

Tekma ženske košarkarske zvez-ne lige med Crveno zvezdo in no-vosadskim NSK se je konča- 56:38 (25:15) za Beograđanke.

OKLOPNIK — UNIMOG

Nemška tovarna avtomobilov Daimler-Benz je s sodelovanjem neke švedske tvornice pričela graditi oklopna vozila, v kateri vgrajuje motorje unimog. Oklopnik ima poleg običajnih funkcij tudi vlogo nosilca. Vozilo je zelo gibljivo, oklep pa je v celoti uporabljen tudi v primeru atomske vojne. Vozilo se more prilagoditi z malimi in zelo preprostimi predelavami različnim namenom. Tako ga je mogoče opremiti z gibljivim stolpom, z enim ali dvema topovima, nosilci raket, ali pa z napravami, ki ga spremenijo v oklopnik kamion. — Motor ima 85 KS, njegov akcijski radij znaša 500 km, največja hitrost pa 95 km/h. Gibljivost vozila je takšna kot pri goseničarju, kar je omogočeno zaradi odmaknenosti osi od tal in zaradi pogona na vseh štirih kolesih, razen nekaterih drugih tehničnih izboljšav. Od teh je — iz razumljivih vzrokov — znano le malo podrobnosti. Konstruktorji vozila skušajo izpopolniti tudi njegovo najslabše stran — gumijevе obročje na kolesih.

Donosna farma

Mali ljubki ujetnik, ki ga kaže naša slika, pripada vrsti vider, ki žive v severnih delih Amerike in Azije. Angleži in Američani ga imenujejo mink, a tudi pri nas ga poznamo pod tem imenom. Minkovo krzno je neizpolnjena želja marsikatere žene.

Iznajdljivi angleški farmer Donald Hall je prišel pred sedmimi leti na precej nenavadno misel, ki jo je takoj ostvaril. Na farmi, kjer redi krave, košiče in svinje, je pričel gojiti tudi minke. Nenavadnost in drznost tega poskusa bo jasna, če se spomnimo, da je mink izredno krvoločna žival, ki bi lahko napravila na farmi ogromno škodo zlasti pri perutnini. Zato je Hall minke popolnoma ločil od drugih živali ter obdal farmo minkov z 1,2 m visoko žično ograjo.

Tudi gojenje teh dragocenih živalic ni ravno preprosta stvar. Biti morajo v zračnih kletkah, hkrati pa ne prenesejo sonca.

Veliko pazljivost zahteva parjenje, ker lahko z uspešnim križanjem dobijo razne mutacije, ki so dandanes zelo iskane. Za en sam krznen plašč mora darovati življenje 80 do 100 minkov, katerih kožice morajo biti vsklajene po barvi in po velikosti.

Ko se skoti, je mink slep in komaj toliko elik kot navadna cigareta. Mladičke je treba skrbno varovati, da ne padejo skozi rešetke žične mreže. Ko so stare šest tednov, vzamejo živalice iz gnezda, jih preštejejo in zaupajo materinski negi. Na Hallovi farmi imajo natančno evidenco tudi o najmlajših članih.

Kletke, kjer žive minke, morajo biti zelo čiste; slamo in travo, ki ju podlagajo pod dno

J.O. CURWOOD

BAREE

RIŠE: MIKI MUSTER

340. Spet je McTaggart občutil čuden strah. »Ste od vlade?« je vprašal. Tujece je pokimal. »Mogoče policija?« je trmasto vprašal trgovca. »Seveda, policija!« je potrdil tujece in nadaljeval: »Veliko uslug boste naredili oblasti, če boste ustrelili to ubogo žival, preden odideva.« »Ne,« je odvrnil McTaggart, »taki so pač zakoni naše obrti.«

341. Potem je tujece hitro povedal vse, kar je počel Barea z njegovim plenom, kako mu dolgo tedne ni mogel do živca in kako ga je končno ujel. »Sam vrag tiči v njem!« je jezno vzkljnil. »Take zverine se ne bom usmilil! Naj se pokori za svoje delo, tak je zakon Severa: kdor ropo pasti, naj počasi v pasteh tudi poginja!«

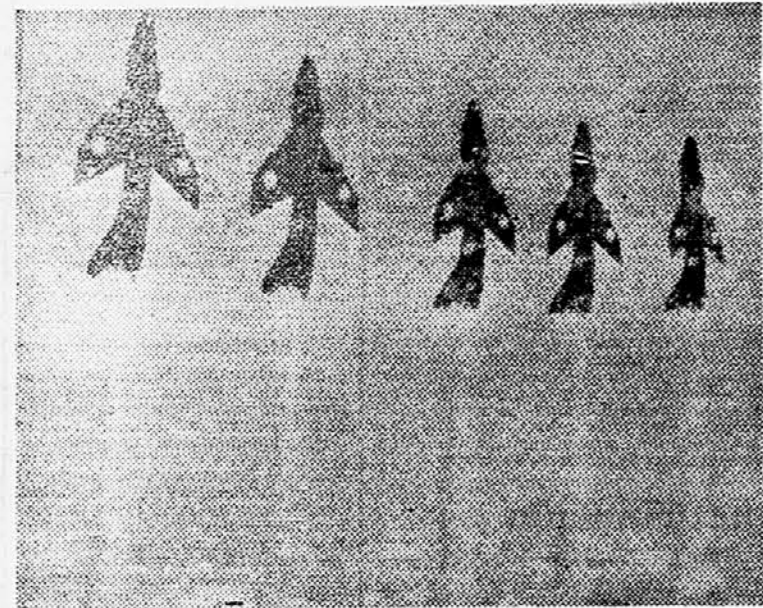
342. Tujece je gledal Barea. McTaggart ni mogel videti njegovega obraza. Slišal je le njegove besede: »Mislim, da imate prav. Naj poginja! Če greste proti Lac Baniu, gospod, vas bom spremljal košček poti. Tudi jaz moram v to smer, da pridem na svoj cilj.« Vzel je svojo puško. McTaggartu je odleglo in prvi je krenil po stezi.

Bivši kralj Faruk obsojen

Rimsko sodišče je obsodilo bivšega egiptovskega kralja Faruka na plačilo 47 tisoč dolarjev znanemu rimskemu zlatarju Sapiriju Bulgariju. Za leta 1953 je naročil Faruk zla-

tarju, naj mu izdela dve dragoceni dozi za njuhanje tobaka in sicer za ceno 77 tisoč dolarjev. Na račun je plačal 30 tisoč dolarjev. Faruk trdi v zagovoru, da je — po njegovem stališču —

ljenju — kairska vlada zaplenila dozi in naj zato le-ta poravnava terjatev. Kairska vlada pa je sporočila zlatarju Bulgariju, da ne prizna tega dolega. Bivši kralj Faruk mora plačati ne le ostanek dolga, t. j. 47 tisoč dolarjev, marveč tudi vse nastale pravne stroške.

Abstraktno sliko sodobne stvarnosti so zarisali v nebo angleški letalci z reaktivnimi letali Hunter-Hawker. Ta letala dosežejo pri strmem poletu navzdol — v višini 12 tisoč metrov — hitrost nad 1000 km/h.

Premalo čebel pri nas

Popis iz leta 1956 pravi, da je Jugoslavija po številu panjev (740.000) četrta v Evropi. Povprečna proizvodnja medu je zadnja leta 2500 do 4000. Velik del ga izvažamo — lani n. pr. smo ga izvozili 1,3 milijona kilogramov v vrednosti 188 milijonov dinarjev.

Priliv deviz 6 do 7 milijard dinarjev na leto — več kot smo dosegli lani z izvozom tobaka ali izdelki črne metalurgije.

Pridobitev za šoferje

Neka inozemska tvrdke je izdelala posebne rokavice iz sintetičnih vlaken. Z rokavicami se da odlično priti karoserijo avtomobila. Pri tem se rokavice niti ne strgajo, niti ne poškodujejo barve avtomobila. Tudi šoferjeve roke so povsem varne in neprijetno delo, ki ga sovržajo vsi vozniki, je postalo lažje.

David Hall ima na farmi 1150 minkov. Vsako leto jih odere okrog 800. Da si lahko zamislimo dohodek njegove farme, moramo vedeti, da stane ena kožica 6 do 7 funtov šterlingov, za kožico srebrne barve pa dobi celo 15 funtov šterlingov. Bazen tega je za uspešno gojenje prejel samo lani 70 nagrad, med temi je nekaj pokalov s krznarskih razstav.

Na Nizozemskem so postavili po cestah posebne avtomate, kjer morejo utrujeni mimoidoči dobiti za kovance osvježujočo masažo. Aparat se imenuje »vibrator«. Če stopi utrujena stranka na ploščo in vrže kovance v odprtino, prične plošča vibrirati tako, da se človek pretrese od glave do pete. Baje je taka masaža silno učinkovita.

DROBIZ

ORSON WELLS je znan kot najslabše običen Američanec. Sam o sebi je dejal, da prav dobro ve, da je videti kot slabo posteljena postelja.

PRED NEKAJ DNEVI je plezal po nekem mostu v New Yorku mož z očitnimi samomorilnimi nameni. Mimoidoči so takoj obvestili policijo. Pogumen policaj je pritelevadil do »samomorilca« in mu začel prigovarjati, naj opusti svoj namen in gre z mostu. Mož se je temu energično upri — bil je namreč gradbeni inšpektor in je pregledoval most.

MARLON BRANDO je s svojimi 23 mačkami prvak med ostalimi znanimi ljubitelji teh živali. Na drugem mestu je James Mason z 22 ter na Terrence Ernest Hemingway s 13 mačkami.

WINCHELL, ameriški filmski kritik, je delal o francoskem filmu »Bog je ustvaril ženo«, v katerem igra Brigitte Bardot. »Nikoli prej ni v filmskih dvoranah videlo tako velike ljudi!« tako velika...

AGDA RUSSEL, 48-letna Švedka, je prva žena, ki je bila imenovana za vedjo stalne delegacije pri OZN.

Boj proti moljem

Kaže, da je moljem vendarle odklenkalo. V tujini so napravili nov prašek proti tem škodljivcem. »Dieltmoth« dodajo volni že pred izdelavo blaga, ki zaradi njegovega učinka ne spreminjajo niti barve niti kakovosti. Sele ko blago osemkrat operemo, dobijo molji znova tek.

Radar v topografiji

Vzpotehi na ozemlju se vedno merijo s teodolitom in tehnika risanja zemljevidov se od 19. stoletja ni mnogo spremenila. Delo s teodolitom pa je precej zamudno in mimo tega ga moremo uporabljati samo podnevi. Južnoafriški inženir Trevor Wady je pokazal svoj »teluro-meter«, ki bo pomenil pravo revolucijo v topografiji. Aparat deluje na istem principu kot radar in avtomatično riše in meri vzpotehi. Dela podnevi in ponoči, kar pa zadeva natančnost, bo dovolj, če povemo, da se pri 150 kilometrih zmoti samo za nekaj metrov.

— Fantek, ne veš, da ne smeš voziti ponoči brez luči? — Saj imam lučko! (iz današnjega »Pavličke«)

BRUNO FISCHER

Misljeni kovček

»Saj to je tisto,« je rekla, ko sem končal. »Moon je prepričan, da imaš ti kovček. Verjetno ima dobre razloge za tako prepričanje.«

»Govoriš tako kot poročnik Woodfinch.«

»Govorim tako kot vsak, ki te posluša. In kdo je ubil Jasperja Vitala?«

»Tisti, ki ima kovček.«

»Moon ga nima. Larry ga tudi nima. Ti praviš, da ga je vzela Krivonosec, tik preden sta se z Larryjem odpeljala, ali preden si se ti vrnil. Toda to je malo verjetno. Kdo pa še ostane?«

»Morda kdo, o katerem nisem še nikoli slišal,« sem rekel. »Časopisi so objavili ime in naslov Esther. Vsak je lahko zvedel, da je ostal Teacherjev kovček v avtomobilu. Kava bo premočna!«

»Se 40 sekund,« je rekla, ko je pogledala na uro. »Samo eno sled imava. Tisto Tilly, ki jo je omenil Larry. Morda je to kaka pivnica v Brooklynu.«

»Na trgu Badley,« sem jo popravil. »Saj nisem prepričan, da je Badley ali nekaj podobnega. Vprašal me je, če poznam Tilly...«

Umolknil sem.

»Kaj pa je?« me je vprašala.

»Če ni morda rekel Tilly v Badley. Če je tako, potem Badley ni trg ali ulica, ampak kraj. To bi bilo tudi bolj logično.«

Molly je izklopila kuhališnik in nalila kavo. »Za Badley še nisem nikdar slišala.«

Sedel sem in strmel v gosto rjavo tekočino, ki je tekla v mojo skodelico. »Se vedno se motim. Med tisto vožnjo z Larryjem nisem bil tako razpoložen, da bi si zapomnil vse, kar je rekel. Toda sedaj se spominjam, da ni omenil skupaj Tilly in Badleya. Vmes je bil presledek.« Zelo počasi sem govoril in se trudil, da bi si osvobodil spomin. Toda bolečina v glavi je začela ključvati. »Vprašal me je za Tilly. Kaj se dogaja tam? Kaj delajo tam? Nekaj takšnega. Podatke je hotel imeti. Ko sem mu povedal, da še nikdar nisem slišal za Tilly, mi ni verjel. Rekel je, da mu je znano, da delajo zdaj v Badleyu.«

Vneto sem jo pogledal. »Tako je. Da delajo v Badleyu.« Kot da bi bilo več krajev, kjer delajo, in eden izmed teh se imenuje Badley.«

Molly je stopila k visoki knjižni omari, ki je bila le na pol polna knjig. »Imam star atlas, ki ima imenik z vsemi mesti in vasmii v državi.« Vrnila se je s široko rumenkasto knjigo. Odrinila je sladkornico, položila atlas na mizo, nekaj časa listala, nato pa začela iskati.

»Nobenega Badleya ni,« je povedala.

»Saj nisem niti prepričan, da je rekel Badley. Kateri kraji pa se začnejo na Bad?«

»Tu je Bade, cela vrsta Badenov in Badgerjev. Potem je Badham, Badin, Badmont...«

»Badmont!« sem vzkljnil.

Pogledala je vame in privikrat sem opazil, da je nekoliko razburjena.

»Si prepričan?«

»Badmont! Tako je, kot da bi bil izgubil spomin. Če takšnemu človeku omeniš znano ime, se spomni vsega. Prepričan sem. Kje pa je?«

»V New Jerseyu.« Vrgla je atlas na naslanjač. »Peljala sem se že skozi. V severovzhodnem New Jerseyu je. Rrudniki bakra so tam, se mi zdi.« Pomešala je kavo. »Pa kaj potem? Nekdo, ki mu je ime Tilly v Badmontu. Več kot to bi moraj vedeti. Saj poznaš tudi nekega Georgea Moona v Brooklynu.«

Nisem ji odgovoril. Popil sem črno kavo brez sladkorja in si nallil še eno skodelico. Ni bila klepetulja. Vedela je, kdaj hoče človek v miru premišljevat. Sedela je in me gledala, kot bi čakala, da se bo nekaj zgodilo. Čez nekaj časa je vstala in pospravila mizo. Prižgal sem si zadnjo cigareto in se zagledal v dim.

Vrnila se je iz kuhinje in se razkoračila pred menoj Roke bi držala verjetno v žepih, če bi imela žepa. »Kaj pa kuhaš, Adam?«

Pogasil sem cigareto. »Jutri grem v Badmont.«

Molly je prikimala, kot bi bila to pričakovala. »In kaj misliš, da boš tam dosegel?«

»Bežati je brez pomena,« sem rekel. »Ne vem, kako daleč

bi moral zbežati in kako dolgo bi trajalo. In kaj bi bilo z Esther in Carol, medtem ko me ne bi bilo. Ne bom se jim pustil.«

»Toda kaj boš dosegel v Badmontu?«

»Našel bom kovček, zvedel, kdo ga ima, zakaj je tako dragocen, ali pa, kdo je ubil Vitala, ali pa kar koli drugega, kar mi bo pomagalo, da se bom izvil iz te kaše. Nekaj mora biti tam. Larry se je skoraj toliko zanimal za Tilly kot za kovček. Zdi se mi, da mora biti tam kakšna postojanka, in sicer verjetno Moonova.«

Raztrgal sem prazni cigaretni zavojček, pri čemer nisem gledal Molly, ampak sem opazoval svoje roke. »Moon ga nima. In tudi Larry ga nima. Toda nekdo ga ima, ki je vedel, koliko je vreden, in to, da ga je imel Raymond Teacher pri sebi, ko ga je povozil avtomobil. To pomeni, da mora biti tisti nekdo v Moonovi organizaciji ali zelo blizu nje. Morda pa Vital in Larry nista bila edina, ki sta hotela prevarati Moona.«

»To je samo ugibanje.«

»Kaj pa naj delam drugega? Kakor koli že, odpotoval bom. Nič ne bom izgubil, če grem v Badmont.«

»Razen svojega življenja,« je suho pripomnila.

»Kaj huđiča! Pri vsakem boju je malo nevarnosti. Saj ne bo tako nevarno, če grem v Badmont in si ogledam kraj. Moon me ni še nikdar videl. Kolikor vem, me je videl samo eden od njihove tolpe, in sicer tisti, ki me je obiskal v trgovini. Potem je še Krivonosec, toda zanj ne vem, kam spada. Ali je za Moona ali proti njemu. Verjetno pa je, da gangsterji iz Brooklyna ne bodo prišli v Badmont, dokler bom jaz tam.«

Molly je šla proč od mize, kot da je pogovor ne zanima več. Prijela je kozarec, ki ga je bila pustila na mizi, toda ni ga nesla k ustom.

»V redu, Adam. Skrivnostna ženska te je ugrabila in od mene nikdar ne bodo zvedeli, kdo je bila.« Obrnila se je k meni s toplim nasmeškom, ki je bil že omečil policijskega narednika. »In če je že tako, je vseeno, če praviš noč tukaj na kavču.«

»Dobro dekle si,« sem ji rekel.